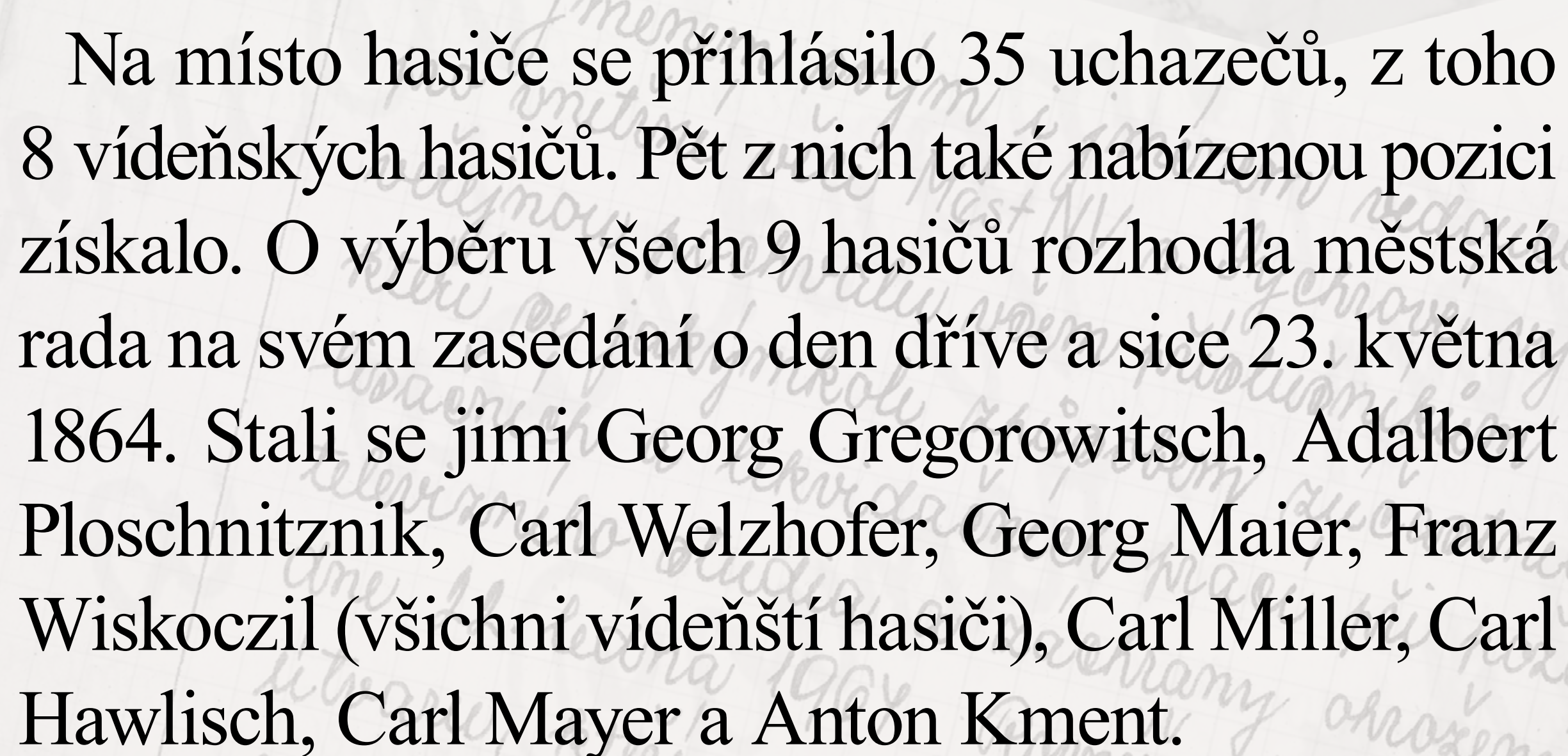

Handwritten:
am Ende der Schrift des Comités
für die Abgrenzung der
Gemeinschaftsrechte steht
München 7. Dezember 1880

Printed:
An die Generalversammlung der Abgeordneten am
7. Dezember 1880
In Betreff der Vorlage 1. des Comités
in Betreff der Abgrenzung der Gemeinschaftsrechte
am Ende der Schrift des Comités für die Abgrenzung
der Gemeinschaftsrechte steht
München 7. Dezember 1880

Brněnští radní hledali inspiraci mimo jiné ve Vídni a již **9. února 1864** vypsalo město Brno konkurz na obsazení 3 míst hasičských mistrů s roční odměnou 400 zlatých a 9 hasičů s denním platem 80 krejcarů. Vedle platu bylo zájemcům nabízeno také ubytování a ošacení a jediným požadavkem bylo stáří pod 40 let s tím, že výhodou je samozřejmě předchozí hasičská služba.

Zda všichni z nich skutečně do služebního poměru vstoupili, nevíme, neboť se pro to nedochovaly doklady. S jistotou to můžeme tvrdit jen o Lambertu Sieglovi, Antonu Kmentovi a Georgu Gregorowitschovi (ten byl prvním velitelem a cvičebním mistrem), jejichž osobní spisy se zachovaly v městském archivu.

[illegible]

Konkurz proběhl v květnu 1864 a dochovaly se nám k němu protokoly. Víme tak, že na post hasičského mistra se přihlásilo 13 osob a z toho 9 bylo vídeňských hasičů. Městská rada se rozhodla na jednání 24. května 1864 na tuto pozici jmenovat Lamberta Siegla, Josepha Pokorneho a Wilhelma Flaschela, přičemž pouze Lambert Siegel nebyl hasič.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

Prvním sídlem byla radnice

Začátky profesionálních hasičů v Brně jsou spojeny s prostory Staré radnice, kde stálo i tzv. hasičské skladiště, stáje pro koně a prostory pro mužstvo.

*Nádvoří radnice.
Vlevo v suterénu byla požární telefonní ústředna.*

Směna brněnských hasičů v roce 1905

Místnost pro mužstvo na radnici

Technické vybavení prvních brněnských hasičů

V roce 1868 město Brno zakoupilo za 2000 zlatých stříkačku od firmy Knaus. Radní Hertl prosazoval stavbu nového vodovodu, který by dostatečně pokryl potřebu vody při zásahu. Koncem roku 1895 byl sbor vybaven již třemi stříkačkami, dvěma vozy pro dopravu hasicích potřeb, pěti vozy k přepravě hadic a pěti vozy na dopravu vody. Hasiči měli k dispozici celkem 1000 metrů hadic. Všechny vozy byly tažené koňmi. Ústním předáváním se mezi hasiči zachovala vzpomínka na to, že koně ustájení na radnici hned po rozsvícení červených světél ohlašujících výjezd začali netrpělivě klapat kopyty ve stáních.

První uniformy byly podle vídeňského vzoru z tmavošedého sukna, pracovní oblečení pak z dvojitého sukna. Přilbu navrhl osobně radní Hertl.

Výcvik se žebřem

První parní stříkačka byla zakoupena v roce 1898 a v květnu téhož roku byl opatřen pojízdný mechanický žebřík Magirus s dostupnou výškou 22 metrů. Žebřík byl dodán z výrobního závodu v Ulmu. První automobilová stříkačka byla zakoupena již v roce 1916 a další 1918. Tyto stroje však nebyly dostatečně spolehlivé a hasiči raději vyjížděli i nadále s koňmi.

Podle zápisů v dobových záznamech se ještě i v roce 1924 používala u některých případů parní stříkačka zakoupená v roce 1899.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

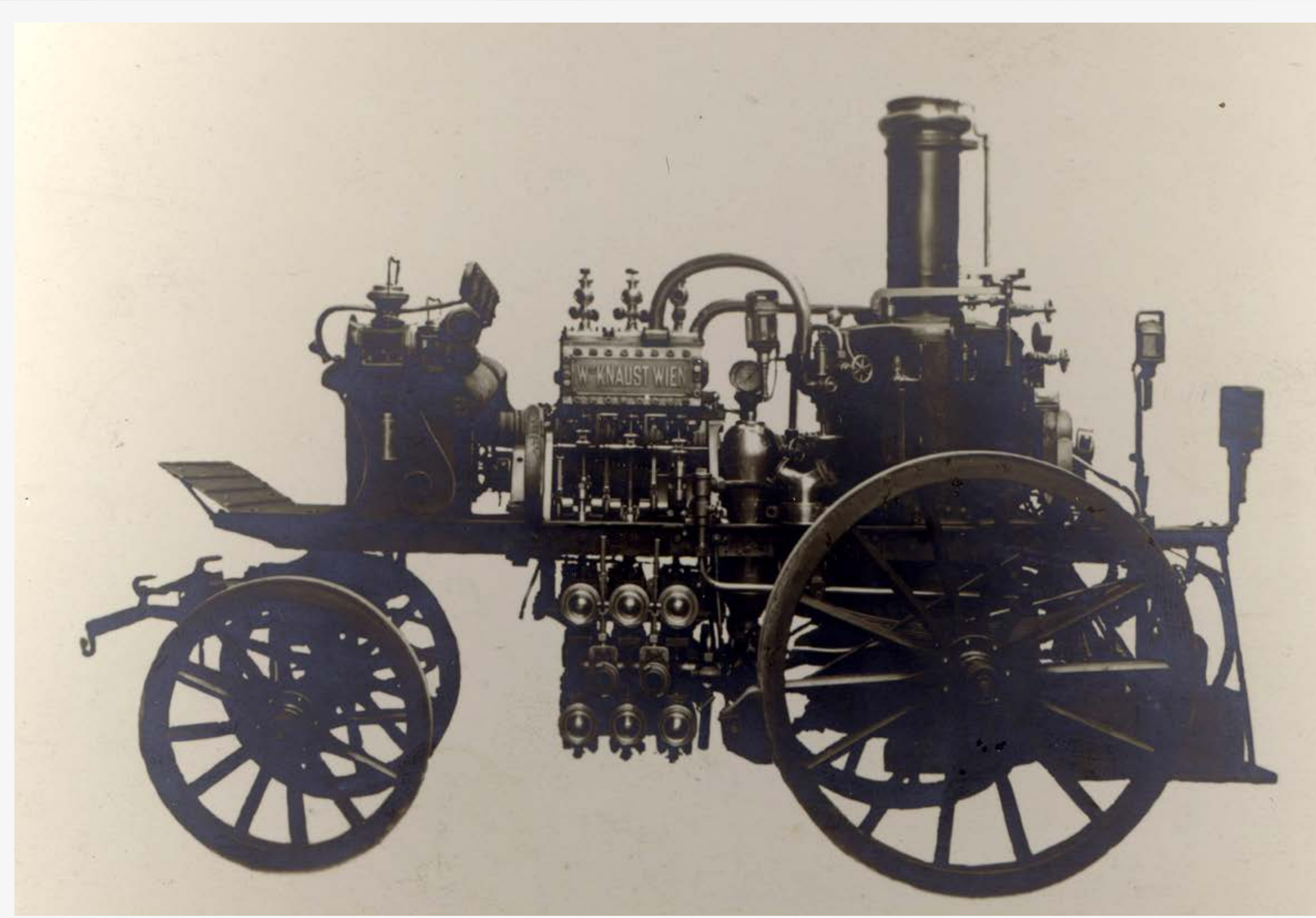
1864–2024

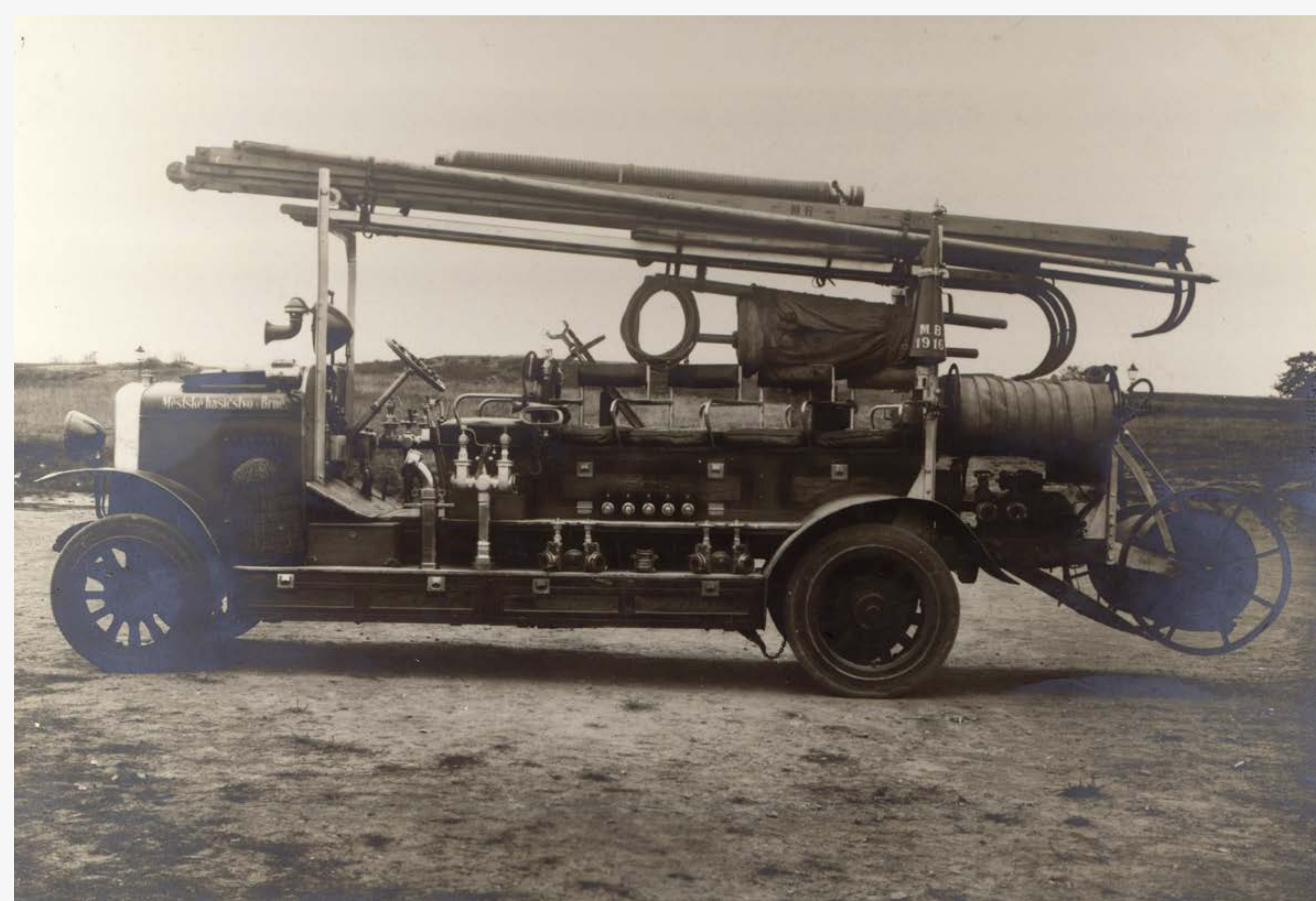
Technické vybavení prvních brněnských hasičů

Chloubou sboru byla také automobilová stříkačka Gräf&Stift, která byla na popud městského rady pana Antonína Jelínka zakoupena pro hasiče v roce 1916. Váha vozidla s výzbrojí a 11 mužů byla 5 400 kg. Motor 28/32 HP., čerpadlo rotační RAG, 1 250 litrů/min., rychlost 50 km/hod.

Dalším přírůstkem k technickému vybavení brněnských hasičů se opět zásluhou pana radního Antonína Jelínka stala v roce 1918 automobilová stříkačka značky Fiat. Váha vozidla včetně výzbroje a 6 mužů posádky byla 2 700 kg. Stříkačka byla vybavena motorem 18/32 HP., rotačním čerpadlem RAG, 600 litrů/min., rychlost 40 km/hod.

*Parní stříkačka zakoupená roku 1899.
Výkonnost 1400 litrů/min. při 6ti atm.*

Automobilová stříkačka Gräf&Stift

Automobilová stříkačka Fiat

Další technické vybavení je zachyceno na fotografii z roku 1924, kdy hasiči při cvičení na tehdejší nejvyšší budově v Brně (výška 34 metrů) na ulici Zahradníková používali zachraňovací nářadí.

Posunovací žebř Magirus 24 metrů, záchranný pytel 18 a 34 metrů, skákací plachta.

Cvičení hasičů na Zelném trhu před budovou Cyrilometodějské záložny – 12 proudů, tlak 4,5 atm., hubice 12 mm.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

První republika

Po roce 1918 se museli hasiči vypořádat s připojením 21 obcí k městu a vytvořením Velkého Brna. V letech 1919–20 proto přistoupilo město k rekonstrukci požárního telegrafu a po tuto dobu byla obnovena hlídková služba na radniční věži. Zároveň byl rozšířen počet členů sborů na 40 a služební doba se upravila na 24 hodin a poté stejně dlouhé volno. V letech 1929–36 zastával pozici ředitele a technického vedoucího sboru Ing. Vladimír Wolf, s jehož jménem je spojen technický i organizační rozvoj brněnského sboru.

Vzhledem ke stavebnímu rozvoji města bylo nutné postupně doplnit další vybavení a v roce 1928 byl zakoupen mechanický žebř Praga-Metz s dostupnou výškou 31 metrů za 350 tisíc korun.

V roce 1930 získal hasičský sbor nový služební řád a magistrát města Brna zároveň upravil předpisy pro divadla, požární prohlídky a revizi různých skladišť. V roce 1936 čítal sbor již něco málo přes 60 členů.

Ing. Vladimír Wolf

Garáže ve dvorním traktu Staré radnice

Hasiči na radnici

Výjezd hasičů portálem Staré radnice

...vedoucí odborů
...chrove vyslovují
...níslužníkům VPI,
...a likvidačních prací při požáru
...studia a záchrany ohrožených osob
...na 1964. Rovněž všem příslušníkům
...službu, aby podle potřeby mohli
...služnický sloužící smeny a
...t do opětovné pohotovosti
...itov požární techniku a nárad
...me 2. února 1964.
...rýj *Davidovce*

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

Rozkazy a disciplína

Do roku 1919 byly všechny záznamy o činnosti vedeny v němčině. První záznam v češtině je v knize rozkazů z roku 1920. V dobových dokumentech je opakovaně kladen důraz na zachování dobrého jména hasičstva a disciplínu ve sboru. Střídání směn se provádělo v 7.30 hodin ráno. Při předávání služby si šoféři předávali auta tak, že nastartovali. Nemocný hasič mohl zůstat v domácím ošetření jeden den a povinně toto oznámit veliteli. Při déle trvající nemoci bylo nutné potvrzení lékaře. Do 6. 10. 1920 byl hasič-řidič přidělován ke služebnímu vozidlu starosty města.

Denní rozvrh mužstva začínal budíčkem v 6 hodin ráno, následovala rozcvička. Školení začínalo hasičům v 9 hodin a trvalo do 11 hodin. Odpolední cvičení bylo mezi 15 a 17 hodinou. Od 22 hodin musel panovat všude klid, aby se hasiči mohli uložit k odpočinku. V obytných místnostech se zakazovalo pískání, lomození a vyhrávání a byla dovolena každá ušlechtilá zábava, k níž se nepočítaly karty a hry o větší obnos. Sobota byla vždy věnována úklidu a je tomu tak u hasičů i v současnosti.

Hasič, který se ucházel o místo, musel předkládat v roce 1920 domovský list, křestní list, list o vyučení, případě legionářské nebo šoférské vysvědčení.

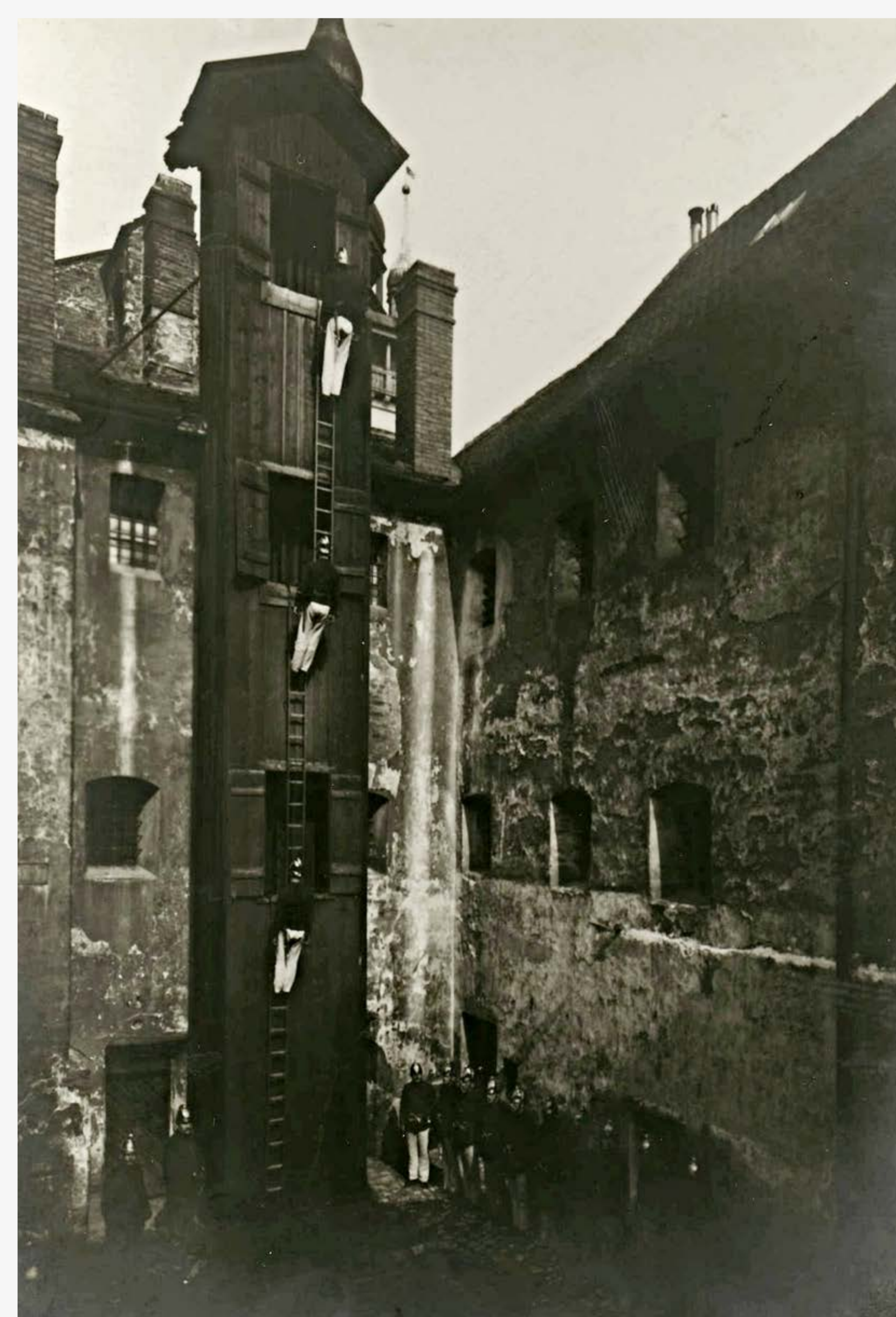
Výcvikem hasičů byl pověřen hasičský mistr, který měl na starosti jednu hasičskou četou. Ta v roce 1921 čítala 15 mužů. Kromě ovládání strojů a nářadí, které používali k hašení, museli hasiči znát i bezpečnostní opatření v divadlech. Na znalosti těchto předpisů byl kladen velký důraz a nový hasič mohl tuto službu v divadle vykonávat, až se hasičský mistr přesvědčil o jeho schopnostech. Praktický výcvik sestával z cvičení se žebří, hadicemi, ze záchrany osob s plachtou nebo záchranným pytle. Cvičilo se také na lezecké věži a samozřejmě se procvičovaly signály, které musel hasič perfektně ovládat.

V roce 1923 byla stanovena i pravidla služby u požáru. U požáru rozhodoval velitel sboru, který byl na místě jako první a ostatní velitelé se u něj museli hlásit. Za tmy byl osvětlen červeným světlem a musel se zdržovat na takovém místě, aby byl snadno nalezen.

Hasičská technika na dvoře Staré radnice

O velkých požárech nebo neštěstích informovali hasiči pana starostu v šest hodin ráno, avšak o katastrofálních požárech a neštěstích se panu starostovi podávalo hlášení okamžitě telefonicky.

Lezecká věž v jednom z radničních dvorů, kde z nedostatku místa mužstvo cvičilo.

Celá řada rozkazů je věnována chování mezi mužstvem a nadřízenými. Hasič byl již v roce 1921 povinen salutovat nejen starostovi města a jeho náměstkům, ale i úředníkům radnice. V hasičském sboru se velmi dbalo na disciplínu. Žádné kritizování rozkazů představených se nepřipouštělo a velitel strážnice byl osobně zodpovědný za to, že se ve službě nebude debatovat o služebních záležitostech. Různé žádosti a stížnosti se řešily pouze služební cestou a k řediteli hasičského sboru se hasič dostal jen v doprovodu vrchního hasičského mistra.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

Historie ohlašování požárů a přijímání tísňového hlášení

V městě Brně bylo již v roce 1870 zavedeno telegrafické spojení jednotlivých městských čtvrtí s ústředím a také zvonkové signály od centrál na hrad Špilberk s rezervoárem vody. V roce 1887 byl zpracován projekt na pokrytí celého města požárními automaty.

Postupně docházelo k rozšiřování požárního telegrafu tak, že v roce 1924 bylo ve městě instalováno 100 hlásičů a byla zavedena vlastní telefonní linka na hasičskou strážnici. Pomocí telegrafu se hasiči dozvěděli, zda jde o komínový požár, střešní, sklepní apod. Výhodou tohoto systému bylo, že veškeré poruchy na vedení se samy ohlásily. Organizace vyhlášení poplachu v té době byla na vysoké úrovni. Telefonista po obdržení signálu zapojil znakové a světelné signály ve strážnicích pro mužstvo a zazvonil výstražným zvonkem v místě stanoviště policisty řídícího dopravu, který zastavil provoz na křižovatce. Potom byl vyhlášen poplach pro mužstvo a následovalo ohlášení požáru dobrovolným hasičům. Zavedený telegraf byl spolehlivější a rychlejší než státní telefon.

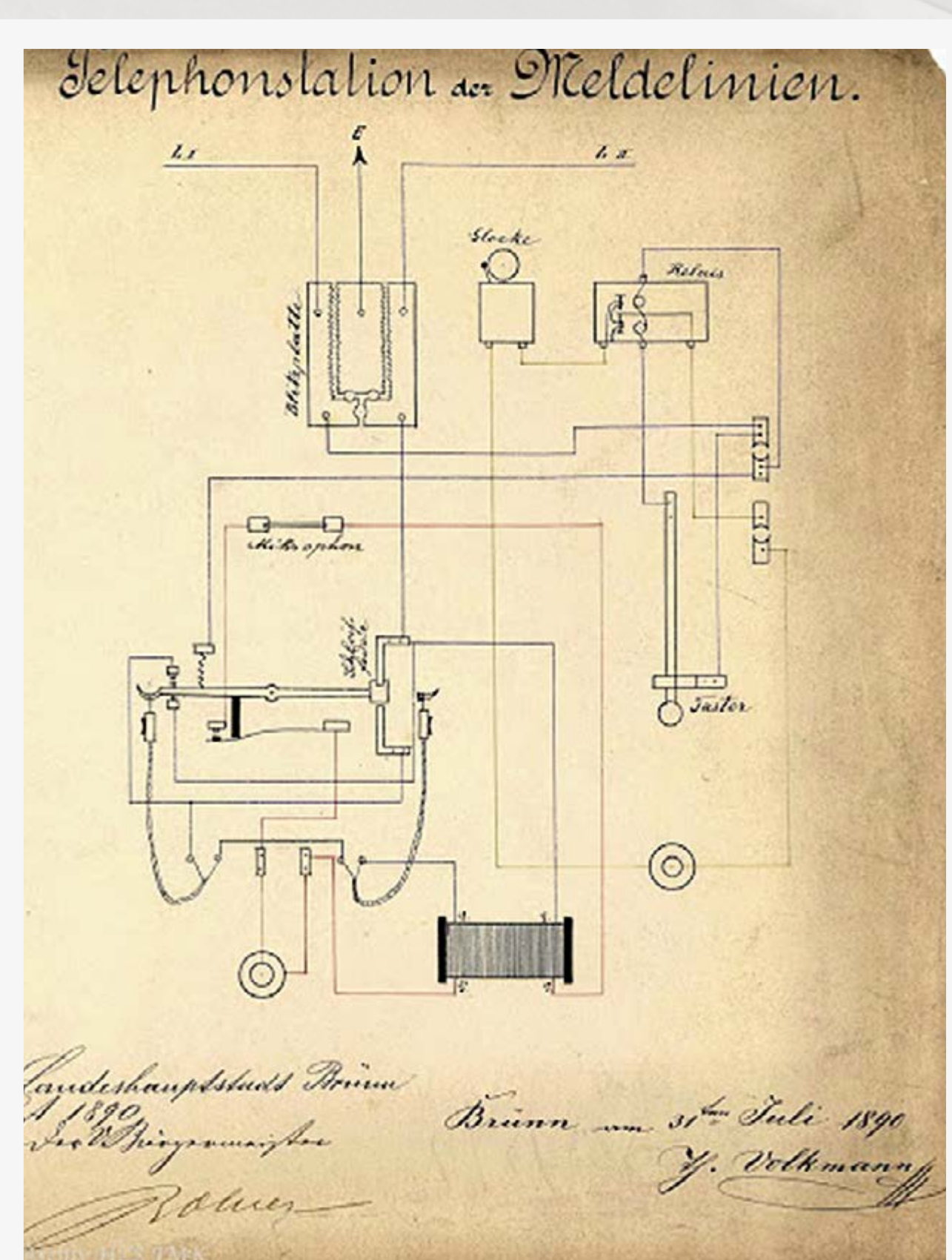
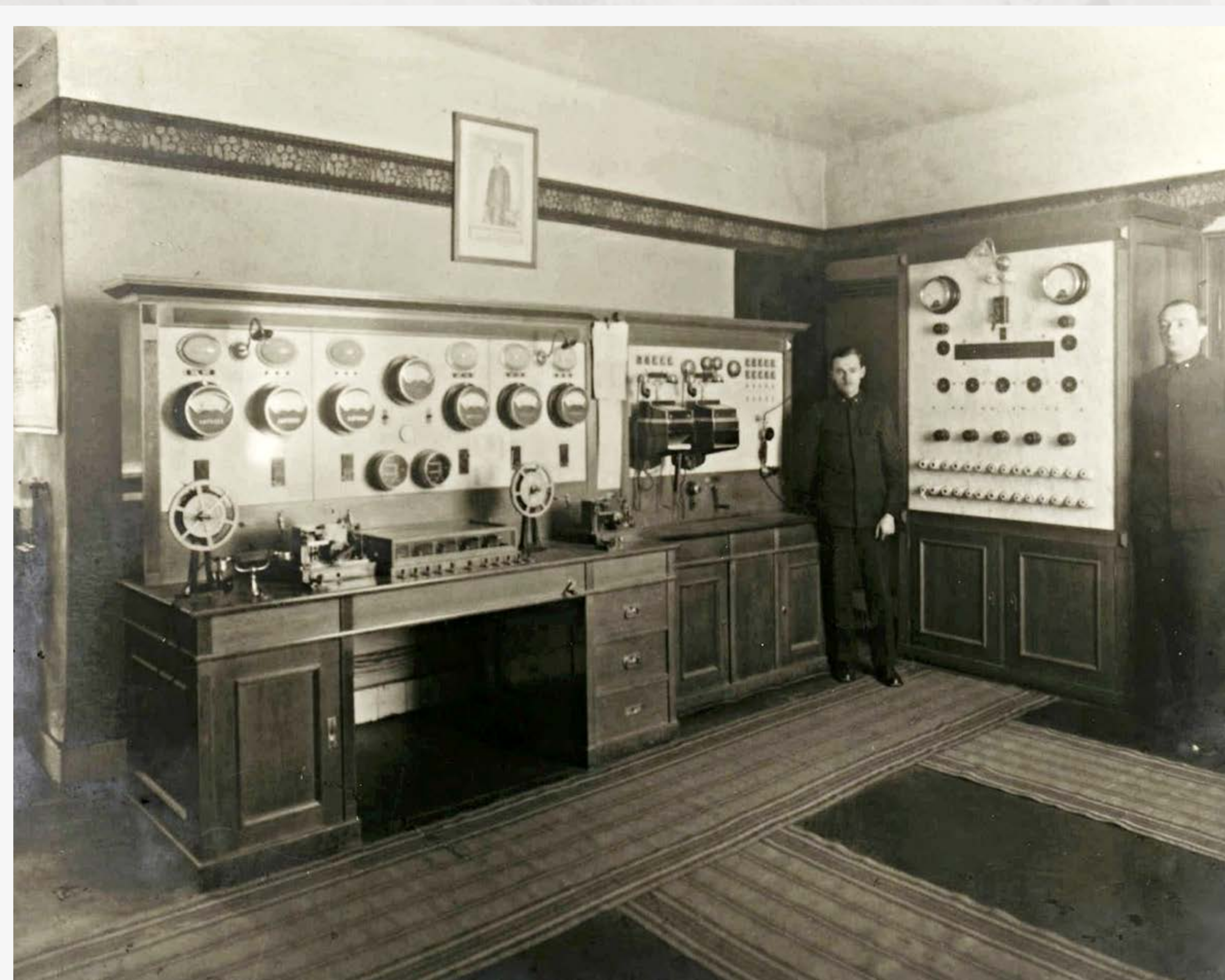

Schéma telegrafu

Vybavení telefonní a telegrafní ústředny, která byla umístěna v suterénu Staré radnice, bylo zakoupeno v roce 1916. V době I. světové války se ji však nepodařilo dokončit. Do provozu byla ústředna uvedena až v roce 1922. Ve své době se jednalo o jedno z nejmodernějších pracovišť svého druhu v Evropě.

Telefonní a telegrafní ústředna

Provoz telefonní a telegrafické sítě o celkové délce 60 kilometrů byl zajištěn akumulátorovou baterií zakoupenou v roce 1922. Na tuto síť bylo v ulicích města Brna v roce 1924 připojeno celkem 100 automatů.

Akumulátorová baterie z roku 1922

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

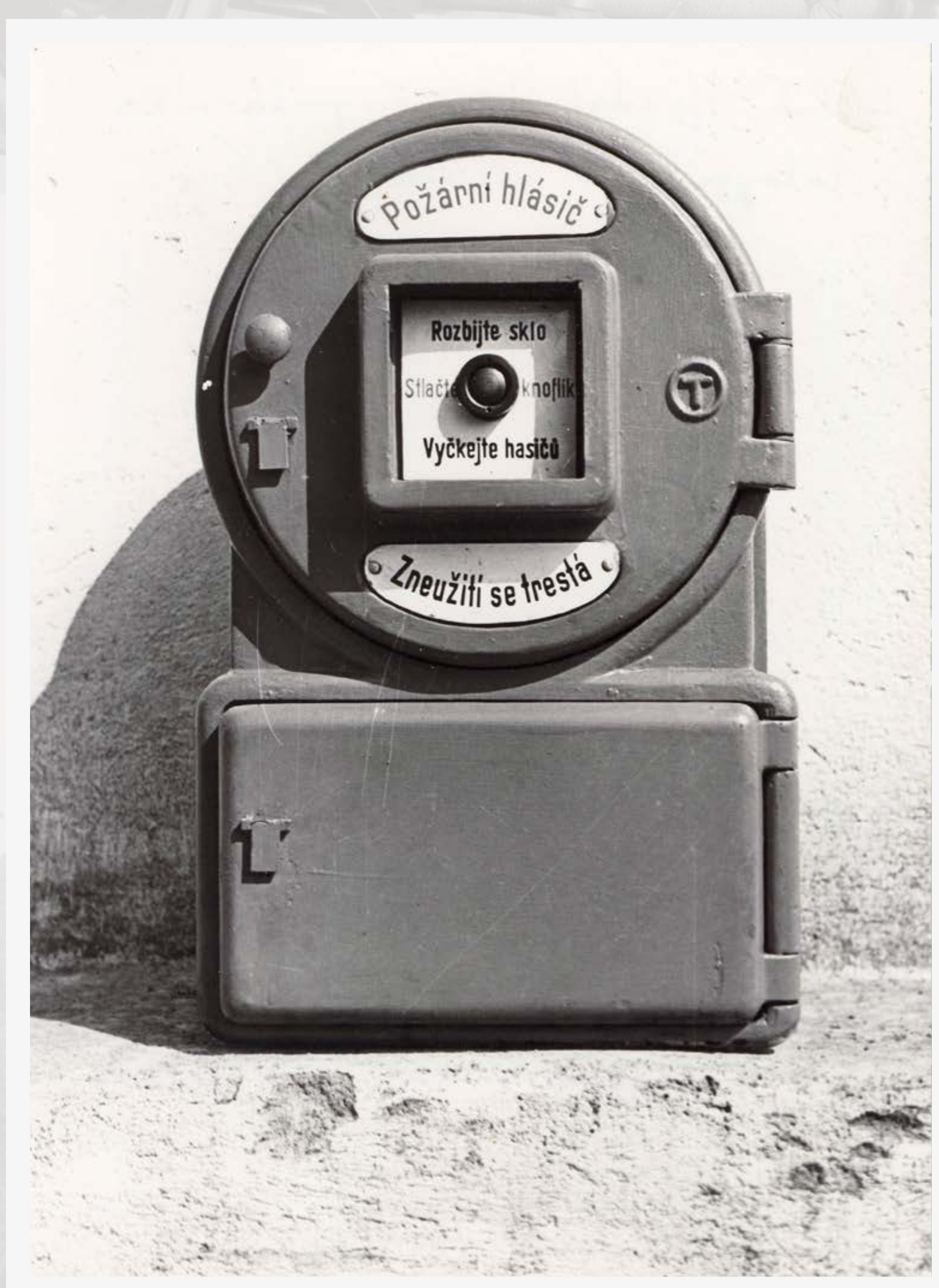
1864–2024

Historie ohlašování požárů a přijímání tísňového hlášení

V prosinci 1930 bylo změněno ohlašování požárů, které se do té doby hlásily přímo místním hasičům. S pokročilou telefonizací města byly určeny tři okrskové ústředny (Královo Pole, Husovice, Žabovřesky) jako ohlašovny požárů a odtud se požáry hlásily na městskou požární ústřednu.

V roce 1940 byla hasičům do užívání předána nová požární stanice na ulici Lidické (za protektorátu Neugasse, poté Reinhard Heydrich Strasse). Do místnosti v centrální budově byla přemístěna i telefonní a telegrafní ústředna.

Hlásič požárního telegrafu, který byl v Brně v roce 1924 na 100 místech.

Spojárky na ústředně v roce 1964. Jedna přijímala tísnové volání, druhá zároveň vyhledávala v kartotéce kartu ulice.

Ústředna telegrafu a telefonu na stanici Lidická v době protektorátu.

Spojovací sál požární ústředny v 80. letech

Po II. světové válce byl na požární ústřednu zapojen požární telegraf, jehož síť měřila 90 km a bylo na ní napojeno 137 veřejných požárních automatů. Technický rozvoj, který po válce probíhal na celém světě, se nezastavil ani u hasičů. Především bylo třeba vybudovat lepší spojení s jednotkami u požáru a mezi hasiči samotnými. V roce 1957 bylo u Veřejného požárního útvaru zahájeno rádiové spojení. K obsluze radiostanic bylo vyškolen 31 členů. Modernizovala se i telefonní ústředna.

V roce 1984 byl spojovací sál vybaven novými dvoupracovišťovými manipulačními stoly, které umožňovaly příjem tísnového volání ze tří linek a současně jejich záznam.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

Historie ochranných prostředků – dýchací přístroje atd.

Ochrana zasahujících hasičů proti škodlivým zplodinám hoření byla vždy důležitá. Dokud nebyly dýchací masky, používali hasiči i obyčejnou houbu. Dali si ji přes nos a ústa a řemínky připevnili k hlavě. I toto specifické vybavení prochází vývojem.

Vedení hasičského sboru myslelo na ochranu hasičů při požárech a tak již v roce 1926 byl sbor vybaven kyslíkovými inhalačními přístroji, respirátory a plynovými maskami. Z četných fotografií je zřejmé, že se s nimi pravidelně cvičilo. Tehdejší kyslíkové dýchací přístroje vážily 9 kg a doba jejich použití byla až 1,5 hodiny.

Nedílnou součástí ochrany zasahujících hasičů byla vždy helma, která je chránila proti poranění hlavy. Dříve bylo možné podle helmy poznat hodnost hasiče. Velitelé nosili helmy krásně zdobené, hasiči s nižší hodností měli helmy obyčejné. Postupem času dostávala před zdobnými prvky přednost ochranná funkce helmy a její účelnost.

Historie ochranného hasičského oděvu je specifická. Hasičská uniforma, tak jak ji známe z prvních fotografií, vycházela z uniforem vojenských. Ochranný oděv byl vyráběn především z bavlněných nebo lněných materiálů, postupně se objevily i např.: pogumované voděodolné látky a nově i vícevrstvé materiály.

Výcvik zásahu při sklepevém požáru

Instruktažní fotografie k nasazování masky

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

Nová požární stanice a období protektorátu

V posledních letech první republiky, tak jak narůstalo mezinárodní napětí a ohrožení republiky, byla poznamenána i činnost požárního sboru. Například v květnu 1938 nařídil přednosta oddělení požární policie, aby nepřítomnost hasičů z důvodu nemoci byla omezena na nevyhnutelné případy, jinak se budou muset zastavit dovolené i volné dny. Příčinou toho bylo povolání části členů požárního sboru na vojenské cvičení. Při vyhlášení poplachu ve městě bylo již v září 1938 povinností směny, která byla mimo službu, dostavit se v co nejkratší době na požární stanici. Poslední český rozkaz měl číslo 272 a byl z 30. května 1939 a upřesňovalo se v něm natahování kontrolních hodin v divadle. Od 20. 11. 1939 jsou po 20 letech opět záznamy vedeny v němčině.

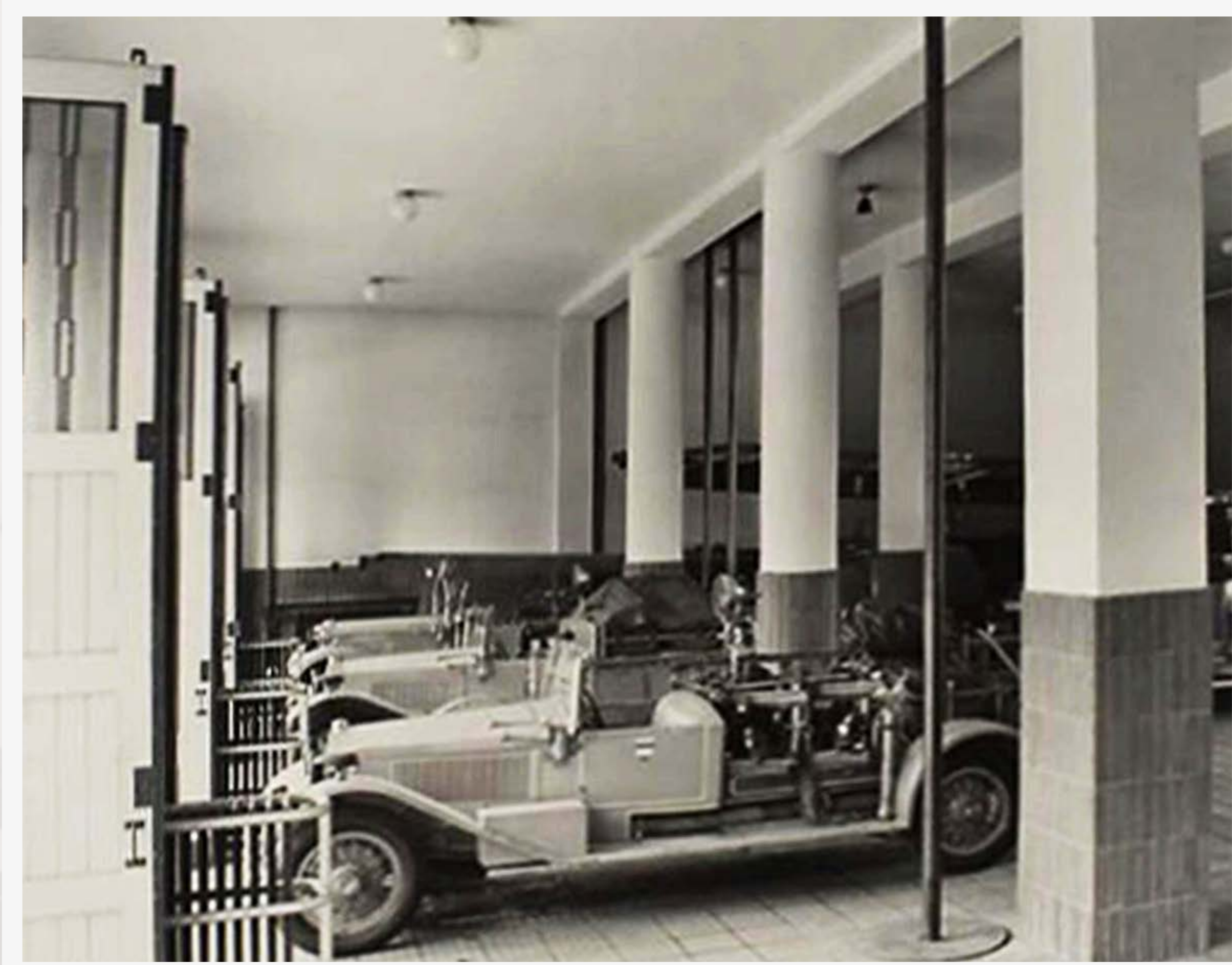

Uliční fronta nové stanice s výjezdy z garáží

Telefonní a telegrafní ústředna

Hasičská stanice na Staré radnici se začala postupem času jevit jako nepostačující a brněnský starosta prof. Ing. Rudolf Spazier se velkou měrou zasadil o řešení tohoto problému. Již v roce 1937 nalezlo město pro objekt nové stanice vhodné místo na dnešní Lidické ulici a na začátku roku 1939 byla zahájena stavba podle projektu Ing. arch. Bohumila Turečka. Ten budovu navrhl jako železobetonový pětipatrový skelet s výplňovým dutým cihelným zdivem. Celá budova stojí, vzhledem ke špatné únosnosti půdy, na železobetonové desce. Slavnostní otevření stanice proběhlo 12. června 1940. Tou dobou byl ovšem iniciátor a velký zastávce stavby Ing. Rudolf Spazier již 9 měsíců internován v koncentračním táboře Buchenwald.

Garážová stání s technikou

Starosta Brna prof. Ing. Rudolf Spazier

160 let

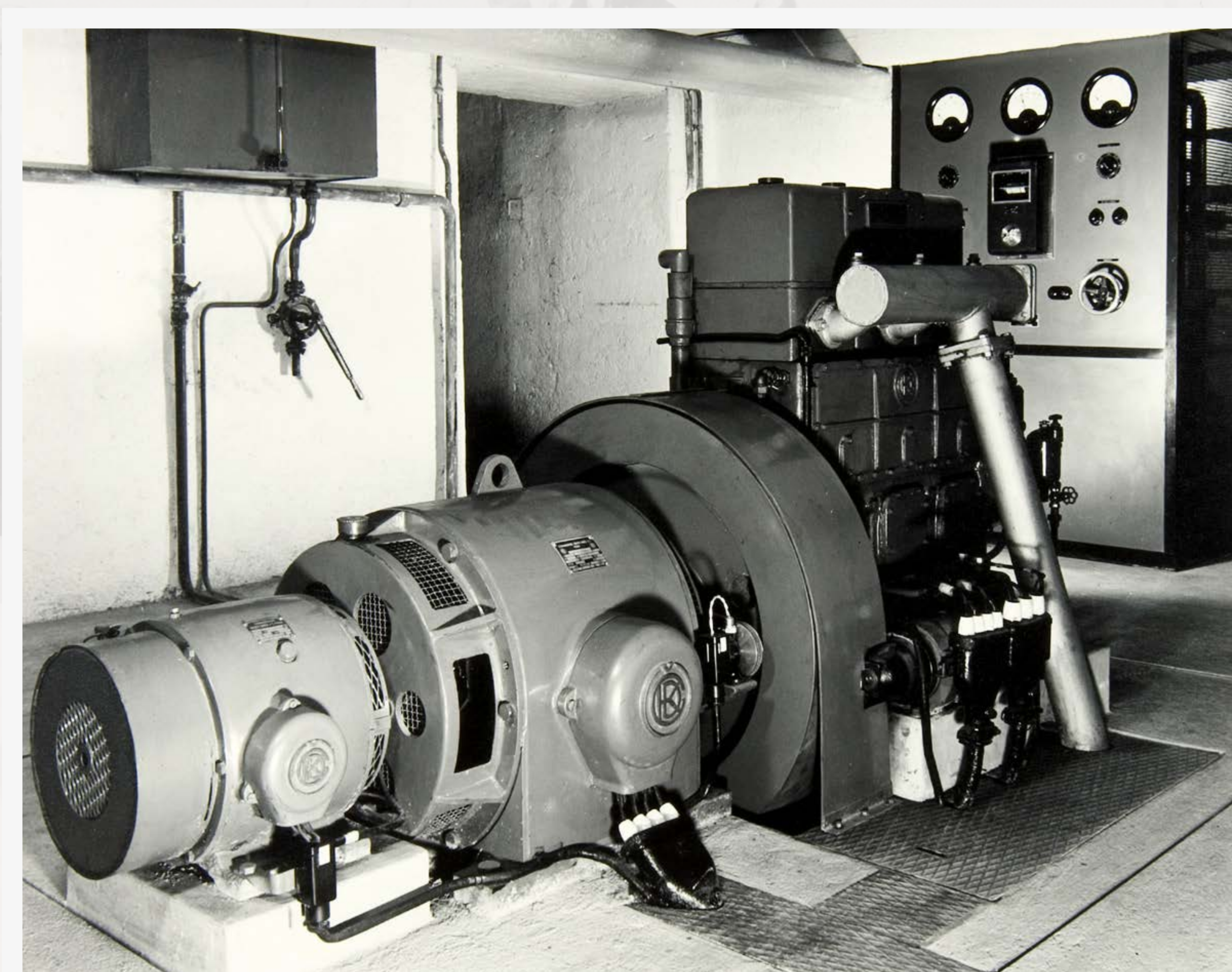
Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

Nová požární stanice a období protektorátu

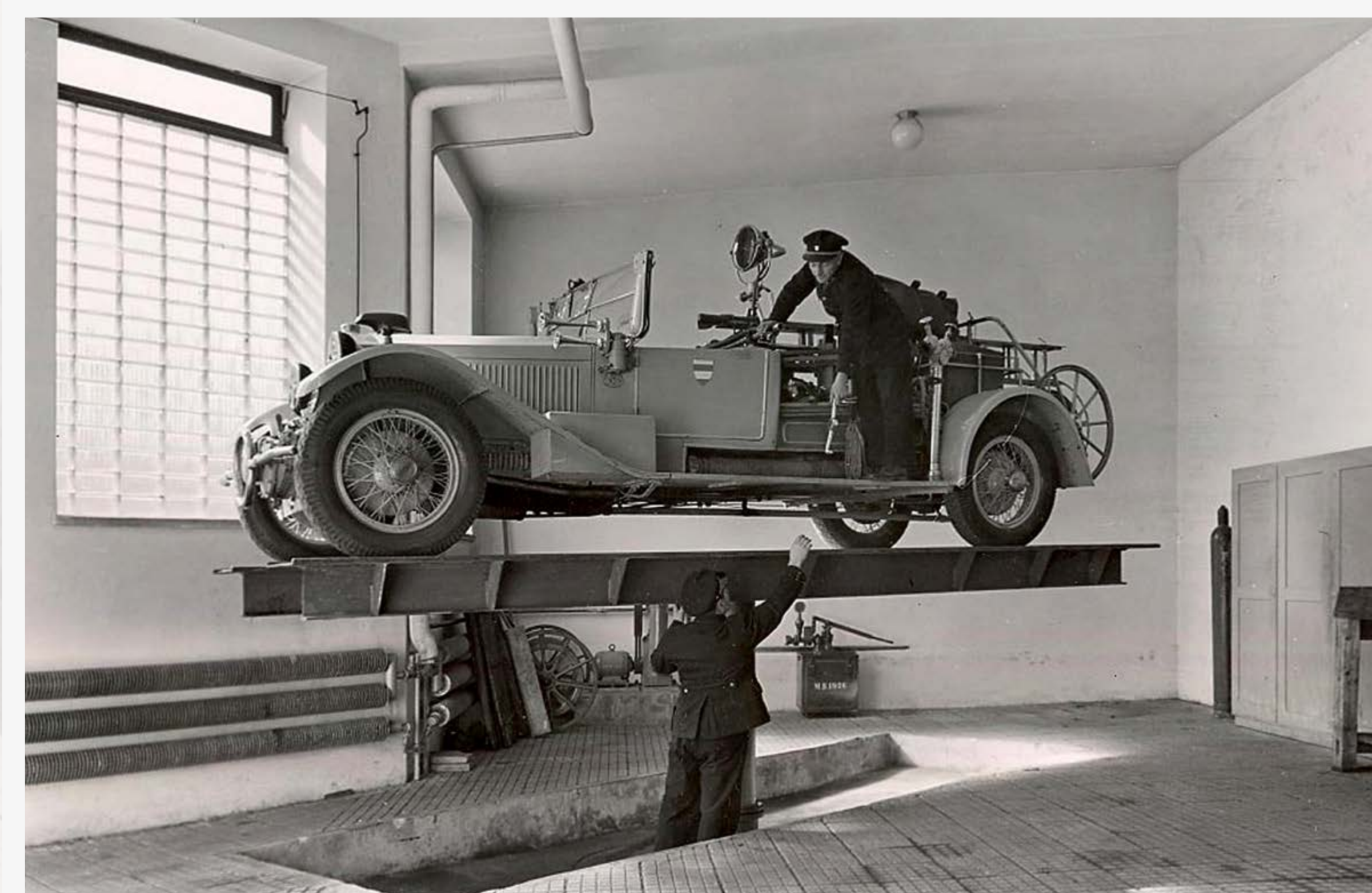
Budova nové požární stanice byla hodnocena jako nejlepší stavba svého druhu v Evropě. Prohlédněme si alespoň na dobových fotografiích z roku 1940 tuto nadčasovou stavbu, která hasičům v Brně slouží dodnes.

Generátor byl umístěn v suterénu

Pohled na budovu z dvorního traktu

Dílna

Pracoviště velitelů

Denní místnost

Tělocvična

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

Nová požární stanice a období protektorátu

V období protektorátu se zpřísnily podmínky služby. Veškerému mužstvu byl zakázán přístup na ústřednu a od roku 1941 i veškeré politické hovory v budově. V srpnu 1942 byla jedna četa určena pro protivzdušnou obranu města.

Hasičům byla dána k dispozici moderní technika, která v některých případech sloužila i po válce.

Jak se přiblížila fronta, zpřísnily se i rozkazy. Vzhledem k nebezpečí leteckých náletů je doba služby postupně prodlužována a dochází dokonce ke kasárnování mužstva. Zvýšení početního stavu na 180 mužů se dosáhlo přijetím velkého počtu nacistů, kteří svým bezohledným postupem ztěžovali ostatním členům namáhavou práci. Ani Brno nebylo ušetřeno bombardování. Poprvé se tak stalo 25. srpna 1944 a bomby zasáhly nejvíce Židenice, Juliánov, letiště a zbrojovku v Kuřimi. Zničeno bylo přes 300 budov a 2 000 lidí bylo zabito. Požáry byly ještě téhož dne uhašeny.

Druhý nálet byl 12. listopadu a americká letadla bombardovala vnitřní město. Hašení vodou z hydrantů bylo náletem znemožněno a vodní nádrže byly brzy vyčerpány. Nádrž na Obilním trhu

Hasiči pod německým velením

dostala přímý zásah, proto bylo dozorcí poručeno vypuštění vody do Ponávky. Byl to jediný vodní zdroj pro hašení 36 velkých a dvou plošných požárů, při kterých hořely celé bloky domů a továren. Voda musela být dopravována na velkou vzdálenost a hasební práce probíhaly za výbuchů časovaných pum. Likvidací těchto požárů se účastnily stovky hasičů. V dubnu došlo k dalším náletům na město a od 23. do 25. dubna bylo město bombardováno nepřetržitě. Zničen byl telefon i telegraf. Dvě pumy dopadly i na dvůr požární stanice na současné ulici Lidická a na sousední textilku.

Léta poválečná

Po osvobození města byla budova hasičů jediným místem, kde bylo možno poskytnout radu a pomoc občanům. 26. 4. 1945 v této budově našla na tři dny útočiště i naše vláda, která se přesouvala z Košic do Prahy. V této době, kdy nefungovala pošta, železnice omezeně, nebyly automobily, tak hasiči z Lidické zajišťovali přepravu důležitých úředních zásilek i civilních osob do Prahy a zpět a podíleli se na zásobování potravinami. Sbor se musel zaměřit především na obnovu požárního telegrafu a požár-

Praga RN

ních automobilů. V době nejhorších náletů na Brno bylo neznámo kam odvezeno 13 automobilových stříkaček a tři osobní automobily. Počet hasičů se po válce prudce snížil a koncem roku 1945 jich na stanici sloužilo 69 ve dvou směnách.

O poválečnou požární službu se staralo Ministerstvo národní obrany a z jejich záznamů je zřejmé, že skutečný stav hasičů ke konci roku 1947 byl stanoven na 158 mužů (13 úředníků-velitelů, 8 vrchních hasičských mistrů, 14 hasičských mistrů, 18 nadhasičů a 105 hasičů). Koncem padesátých let se v záznamech poměrně často objevují informace o počtu odpracovaných hodin, které členové sboru vykonávali zdarma, např.: na výstavbě tramvajové dráhy, hvězdárny nebo v dolech. V roce 1954 byla u Veřejného požárního útvaru (VPÚ), jak zněl nový název organizace, zřízena oddělení speciálních služeb – protichemické (později protiplynové), spojovací a strojní v jejichž čele stáli náčelníci oddělení. Tato organizační struktura je v různých obměnách udržována doposud a navazuje na předválečné organizační schéma sboru.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

Sportovní úspěchy

Velká pozornost byla věnována požárním soutěžím. V Brně se Celostátní soutěž požárních družstev konala v roce 1955 a účastnila se jí 3 požární družstva z Brna, z toho jedno ženské. Větší sportovní úspěchy se dostavily v době, kdy se rozšiřovala spolupráce mezi hasiči v rámci mezinárodní organizace CTIF a brněnští hasiči z povolání byli mezi prvními angažovanými z Československa. V Bukurešti v Rumunsku získali celkové 3. místo pro ČSSR. V následujících letech se rozšířil požární sport u všech veřejných požárních útvarů a v roce 1970 se stal součástí fyzické a odborné přípravy hasičů. Brněnští hasiči na všech celostátních soutěžích získávali vavříny. Na mistrovství České republiky v roce 1970 vyhráli 1. místo.

V roce 1973 se soutěž CTIF konala v Brně a v roce 1977 město hostilo mezinárodní soutěž socialistických zemí v požárním sportu. V těchto 10 letech se Brno stalo pojmem mezi hasiči v mezinárodním měřítku nejen svými reprezentanty, ale i dobrou organizací obou mezinárodních soutěží a s nimi spojených konferencí.

Základem úspěchu bylo a je samozřejmě nadšení a spousta volného času, kterou někteří hasiči sportu věnovali a věnují i nyní. Výraznými brněnskými osobnostmi propagujícími požární sport byli bratři Stodůlkové. Nová generace sportovců tak měla na co navazovat. Po období útlumu mezi rokem 1980 a 1990 se brněnští hasiči začali věnovat novým druhům soutěží, které mají blíže k záchranné práci a začali opět dosahovat výborných výsledků.

Především aktivní sportovci Ivan Lattenberg a Ivan Růžička založili s podporou tehdejšího zástupce ředitele Ing. Valáška v roce 2002 Sportovní

klub Hasiči Brno (SKHB). Jednou z výrazných sportovních akcí, které klub organizuje je závod v silniční cyklistice „Brněnský přígl“. Členem sportovního klubu je téměř každý třetí brněnský hasič i kolegové z jiných územních odborů HZS JMK.

V roce 2003 se na BVV konal memoriál Davida Kožuského a Jaroslava Garguly s názvem „Brněnský záchranář“, kterým si hasiči připomínají památku obou hasičů, kteří zemřeli v roce 2002 při výkonu služby.

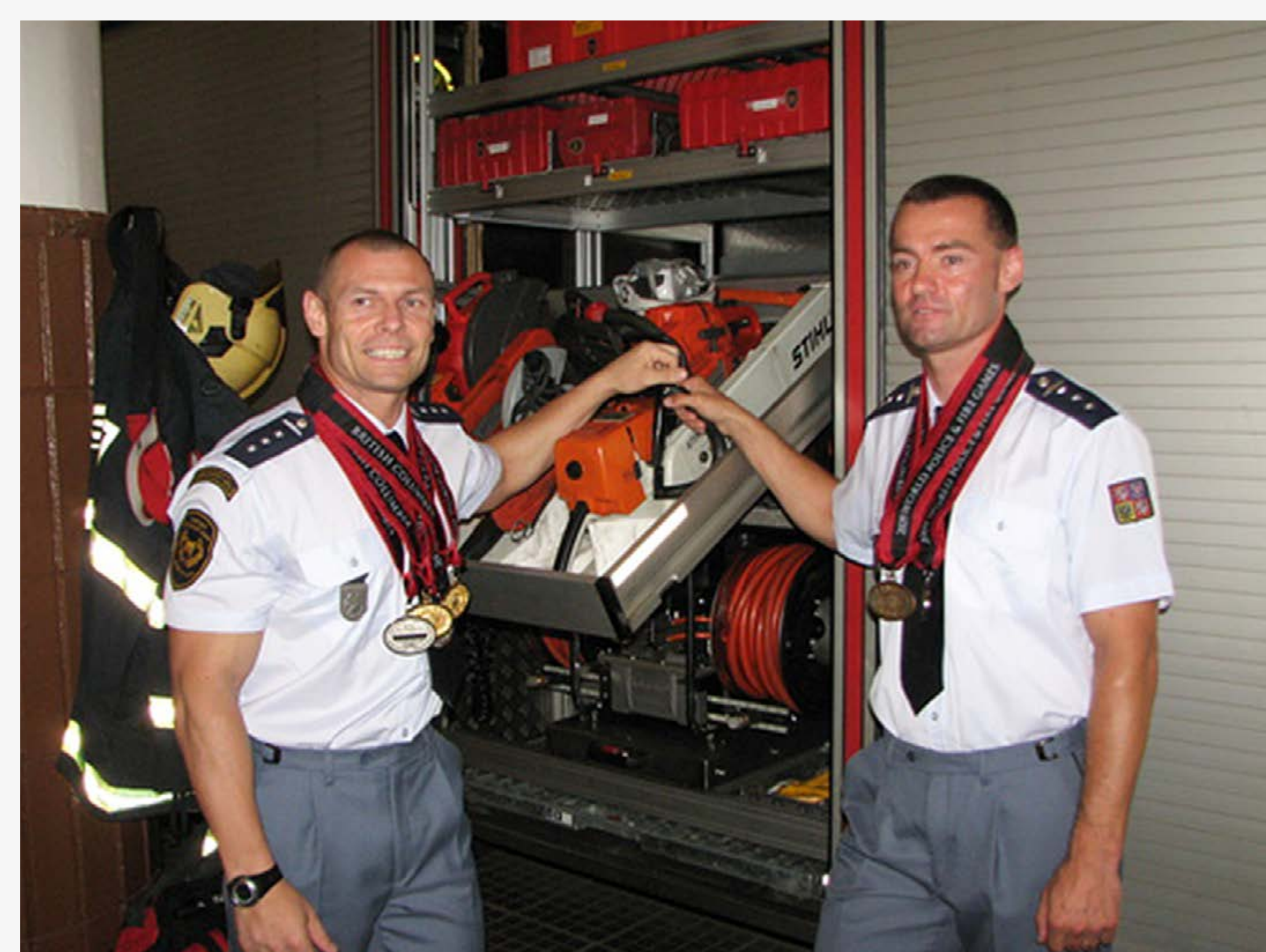
Výčet úspěchů brněnských sportovců by vydal na samostatnou výstavu. Hasiči se pravidelně účastní a sami organizují sportovní akce a soutěže v požárním sportu, sportovní střelbě, vodních sportech, volejbalu, cyklistice, florbalu, ledním hokeji, tenise, nohejbale a kulturistice.

Mezi nejzapálenější reprezentanty v požárním sportu v posledních deseti letech patřili Jan Havlena, Jaroslav Štveráček, Rudolf Knotek, Petr Veverka, Ladislav Lakota, Zdeněk Chvátal a Tomáš Loukota.

Nejzajímavější disciplinou požárního sportu je TFA (nejtvrdší hasič přežije), která je velice fyzicky náročná. Mezi nejlepší brněnské reprezentanty v TFA patří Radim Vacula, Petr Kheil, Radek Málek a Stanislav Kalvoda.

Od roku 2006 se hasiči z JMK pravidelně účastní Světových her hasičů a policistů. Nejlepším obrazem jejich kvality a výkonnosti je výčet cen, které Stanislav Kalvoda, Radek Málek, Robert Langer, Radim Vacula a Josef Nečas na této soutěži získali:

**33 zlatých medailí • 22 stříbrných medailí
17 bronzových medailí**

Radek Málek a Stanislav Kalvoda

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

Přehled největších požárů v Brně a okolí

Za 150 let zasahovali brněnští hasiči u tisíců požárů. Díky každodenním záznamům, které se z velké části podařilo dochovat, se i po letech můžeme seznámit alespoň namátkově s těmi nejzajímavějšími událostmi.

únor 1870 požár na Zelném trhu č.1 vedle divadla Reduta. V divadle bylo zrovna představení a herci i diváci v panice utíkali ven. Škoda vznikla na střechách domů, kam vítr roznášel jiskry.

červen 1870 požár v divadle Reduta – z budovy zbyly pouze obvodové zdi.

září 1871 shořela budova Strakošovy přádelny a než mohli zasáhnout hasiči vznikla škoda za 150.000 zl. Požár byl úmyslně zapálen.

březen 1872 lehla popelem továrna na výrobu vlněných látek na Cejlu.

říjen 1877 vyhořela pivnice Bierhalle

prosinec 1877 požár Pressfreundovy přádelny v Zábrdovicích, na místě zemřela tři děvčátka. Hasiči zde zasahovali 70 hodin.

březen 1878 požár zničil jezdecká kasárna na Vídeňské ulici

srpen 1878 vyhořela Kohnova textilka na Cejlu. Dva lidé zemřeli, další dva byli zraněni.

říjen 1878 požár v Max Kohnově fabrice na Josefově. 24 dělníků, kteří se v panice snažili zachránit, bylo popálených, jedna žena uhořela.

květen 1881 shořely všechny objekty Brückova mlýna v Čechyňské ulici

únor 1883 požár Schwarzovy vlněnky na Cejlu

únor 1886 při požáru shořela přádelna

říjen 1891 vyhořela Beranova továrna v Obřanech a o rok později i tamní nádraží

únor 1886 vyhořela přádelna Herzet&Haberneck na Dornychu

1892, 1893, 1895 v Královopolské strojírně hořelo poměrně často a vždy to byly požáry nebezpečné

r. 1892 lehla popelem Kavkova přádelna na Bratislavské, při které zemřeli 4 hasiči

r. 1892 vyhořela přádelna Löw Beerova na Měšťanské ulici, kde pracovalo 500 dělníků. Jeden dělník se udusil, další byli zraněni. Hasiči zachránili přilehlou budovu nemocnice.

r. 1893 vyhořela Kusého textilka v Rybářské ul. a Landesmannova přádelna a mlýn v Přízřenicích

březen 1893 požár v Gruberově textilce na Cejlu

červenec 1903 shořela střecha muničního skladu v Obřanech

r. 1905 a 1907 požár v Esslerově fabrice v Obřanech

květen 1906 shořel hlavní trakt Bauerova cukrovaru na nynějším výstavišti.

leden 1908 jen o vlásek unikli smrti dva hasiči při požáru u Zvickera na Cejlu, když se zřítila klenba a s ní několik strojů. Znovu zde hořelo v únoru téhož roku.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

duben 1908 hořelo v Hechtově továrně na Špitálkách

duben 1909 požár v Löw Beerově továrně na Bechyňské

srpen 1909 úmyslným zapálením majitele vyhořel sklad konfekčního materiálu na Panské ulici

únor 1910 požár ve vlněnce Otty Kuhna na Hybešově ulici stál život jednu dělnici

léta I. světové války – i tehdy hořelo v továrnách a škody byly obrovské např.: Zábrdovice – Spojené továrny plstí v Rakousku, fabrika Löw Beer v Bechyňské a u Morice Berana opět v Zábrdovicích.

březen 1911 lehla popelem cihelna v Juliánově

únor 1912 Esslerova přádelna v Obřanech

květen 1913 se samovznítla vlna ve Feldhendlerově přádelně na Nové ulici

srpen 1913 shořela Semlerova svíčkárna v Komárově

září 1913 při požáru Hechtovy textily na Cejlu vyhořel i část ulice.

1914 začátkem roku 1914 hořelo v továrně na zpracování plstí v Mlýnské ulici a v Jungwirthově cihelně ve Slatině

březen 1914 neopatrným přeléváním benzínu došlo k výbuchu a požáru v Grolichově drogerii „U bílého anděla“ v Jánské ulici. Dvě ženy uhořely a dalších 17 bylo popáleno.

únor 1927 požár textilky bratří Šťastných v ulici Mlýnské

říjen 1927 vyhořela část fabriky Offermanovi

květen 1928 padla část továrny Bartelmusovy na dnešní Lidické

červen 1928 shořela Kohnova cihelna

červen 1928 byla zničena část textilky Beranovy

30. června 1932 se Brnem rozlehl ohlušující výbuch, který utrhl průčelí hotelu Europa na rohu Jánské a nám. Svobody- přímo v hotelu zemřelo 8 lidí, 50 bylo zraněno.

1932 týden hasiči zasahovali u požáru melasových krmiv na Špitálkách.

Průčelí Hotelu Europa po výbuchu bomby

Nejvíce událostí, při kterých hasiči zasahovali v průběhu II.světové války, je spojeno s bombardováním Brna v letech 1944 a 1945. Celkem bylo zničeno 1300 budov, těžce poškozeno 4000 a lehce 8000 domů.

po válce patřily k největším požáry v Mosilaně na Křížové (1948 a 1953)

1949 požár v Eislerově podniku v Tovární ulici – škoda 1,7 milionu Kčs.

1950 vyhořela továrna na koberce Moravan na Klatzarově ulici – škoda 2 miliony Kčs. V závodu hořelo opět v roce 1951.

srpen 1950 požár v továrně Tesla na Koněvově ulici – škoda 2,5 milionu Kčs - 1951 – požár, který vznikl elektrickým zkratem ve firmě Spofa, způsobil škodu 2 miliony korun.

1956 požár v pivovaru na Hlinkách a závodech Jana Švermy

1963 od vadné zářivky vznikl požár na brněnském výstavišti, těsně před zahájením veletrhu a způsobil škodu 2,2 milionu.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

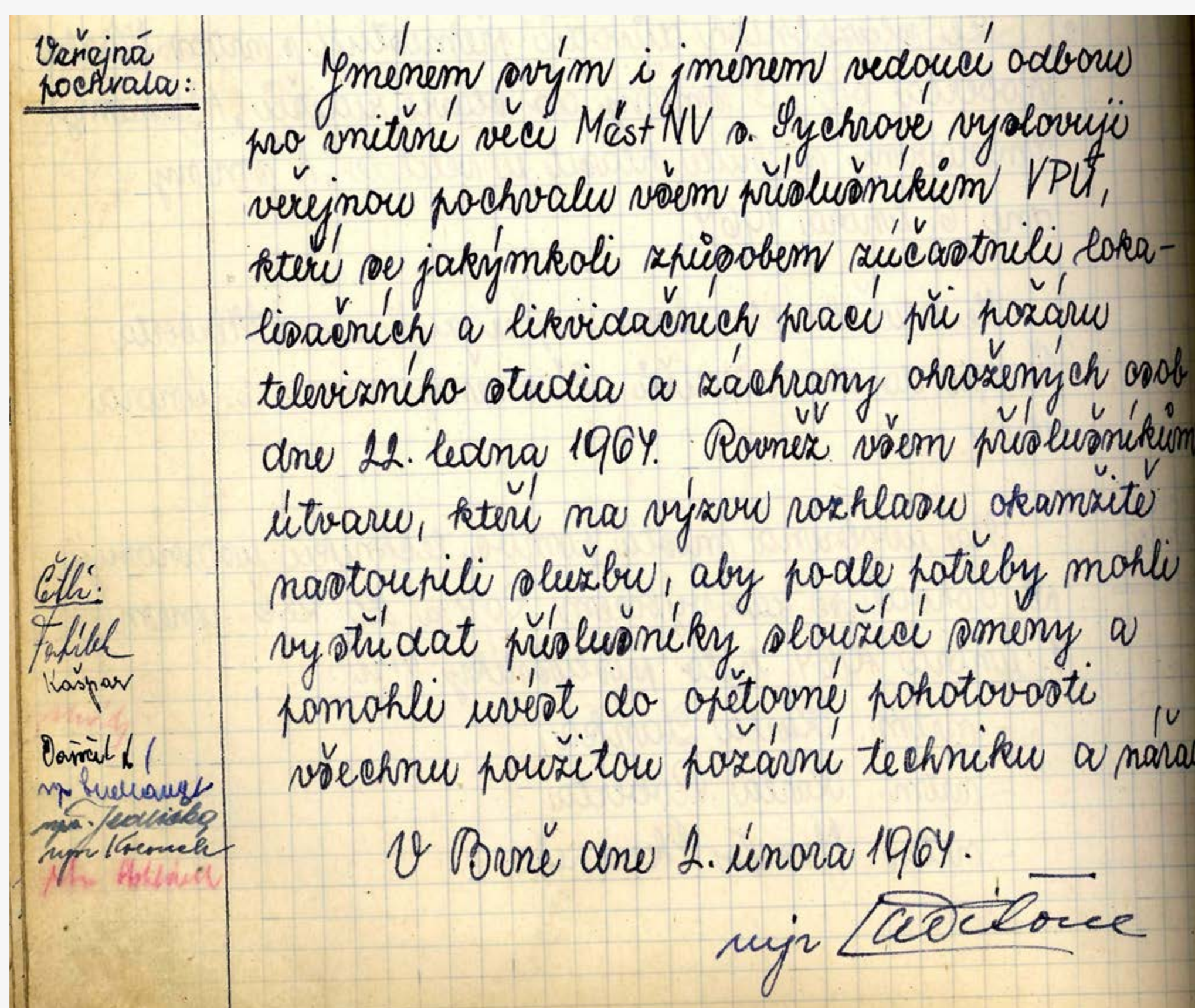

22. ledna 1964 likvidovali hasiči požár v Československé televizi (TYPOS), který byl velice nebezpečný. V podzemních prostorách se nacházela řada osob, které museli hasiči odvést do bezpečí. V budově se udusil jeden muž. Hasiči zasahovali v azbestových oblecích a za svoji práci byli vyznamenáni radou Jm KNV.

3. březen 1967 požár ve skladu součástek na traktory v ZKL Líšeň – vzniklá škoda 6,8 milionů.

24. ledna 1969 byl nahlášen požár v n.p. Ergon na Cejlu – ve velmi složitém prostoru s velkým množstvím silně hořlavých materiálů zasahovali hasiči celý den.

4. dubna 1969 elektrická akumulční kamna způsobila požár v pavilonu A na brněnském výstavišti. Hasičům se podařilo zabránit rozšíření na další pavilony. I tak požár způsobil škodu 2,41 milionu.

Požár v Typosu a zápis v knize rozkazů

28. února 1975 vznikl v Teplárnách Brno na Špitálce zřejmě největší poválečný požár. Ten vznikl po výbuchu uhelného prachu v prostoru mlýnice. Hořelo na ploše 5400 čtverečních metrů a hasiči s ohněm bojovali tři dny. Přímo při požáru i na jeho následky zemřelo 16 lidí, 12 dalších bylo zraněno. Zásahu se účastnilo 144 hasičů. Požárem a výbuchem vznikla škoda 50 milionů.

Požár teplárny

9. 7. 1976 hořelo ve skladu cukru v JM pivovaru na Mendlově nám. – škoda 1,5 milionu Kčs.

21. 12. 1976 při rekonstrukci inženýrských sítí vybuchl plyn na ulici Příkop.

23. 1. 1978 hořelo při příjezdu hasičů již na 400 metrech čtverečních v n.p. Technomat Brno, sklad Žebětín. Škoda 3,15 milionů Kčs.

20. 11. 1978 výbuch plynu v Teplárně, jeden člověk zemřel na místě a dalších 7 z celkem 18 zraněných zemřelo na následky popálenin. Škoda 520 tisíc Kčs.

červen 1982 případ se šťastným koncem. Hasičům se podařilo zachránit malou holčičku, která se v areálu nemocnice u Milosrdných bratří propadla do nezakrytého vrtu.

12. 10. 1984 shořely dvě tělocvičny VUT na Purkyňové. Škoda byla stanovena na 4,2 mil. Kčs.

25. 4. 1993 požár 22 hektarů lesa u Helenčiny studánky.

19. 8. 1993 požár 1700 metrů čtverečních půdního prostu obytného domu na Mendlově náměstí

9. 9. 1994 únik nebezpečné látky v hale Rondo na Křídlovické. Hasiči poškozené těsnící ucpávky provizorně utěsnili speciálním tmelem a přecerpali cca 20 tun čpavku.

v roce 1997 po mnoha letech zasáhly Brno povodně. Hasiči se podíleli nejen na evakuaci osob v ohrožených lokalitách, ale i na další potřebné práce včetně provizorních hrází.

22. 10. 1997 vyjžděli hasiči ke zřícení budovy na náměstí Svobody. Hasiči vyprošťovali 10 zraněných a 5 mrtvých osoby z trosek rekonstruované budovy.

7. 11. 2001 vypukl požár v komplexu bývalých výrobních budov textilního závodu Vlněna na Cejlu.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

8. 1. 2001 osudové datum pro všechny brněnské hasiče. Ten den ve večerních hodinách zemřeli při požáru kasina v Nádražní ulici v Brně dva hasiči, příslušníci HZS JMK ÚO Brno. Dvaatřicetiletý David Kožuský a devětadvacetiletý Jaroslav Gargula se pokoušeli zachránit zaměstnance kasina. Krupíer zůstal uvnitř požárem zasaženého objektu. Oba hasiči při nulové viditelnosti v hustém kouři muže našli. Při jeho záchraně však došlo v herně k náhlému vzplanutí nahromaděných hořlavých zplodin hoření. Všichni tři na místě zemřeli.

Požár Casina na ul. Nádražní

30. 1. 2004 požár dřevěného montovaného objektu v Brně-Medlánkách, příčinou vzniku požáru byl špatný stav komínového tělesa a škoda vzniklá ohněm byla vyčíslena na 9,9 milionu Kč.

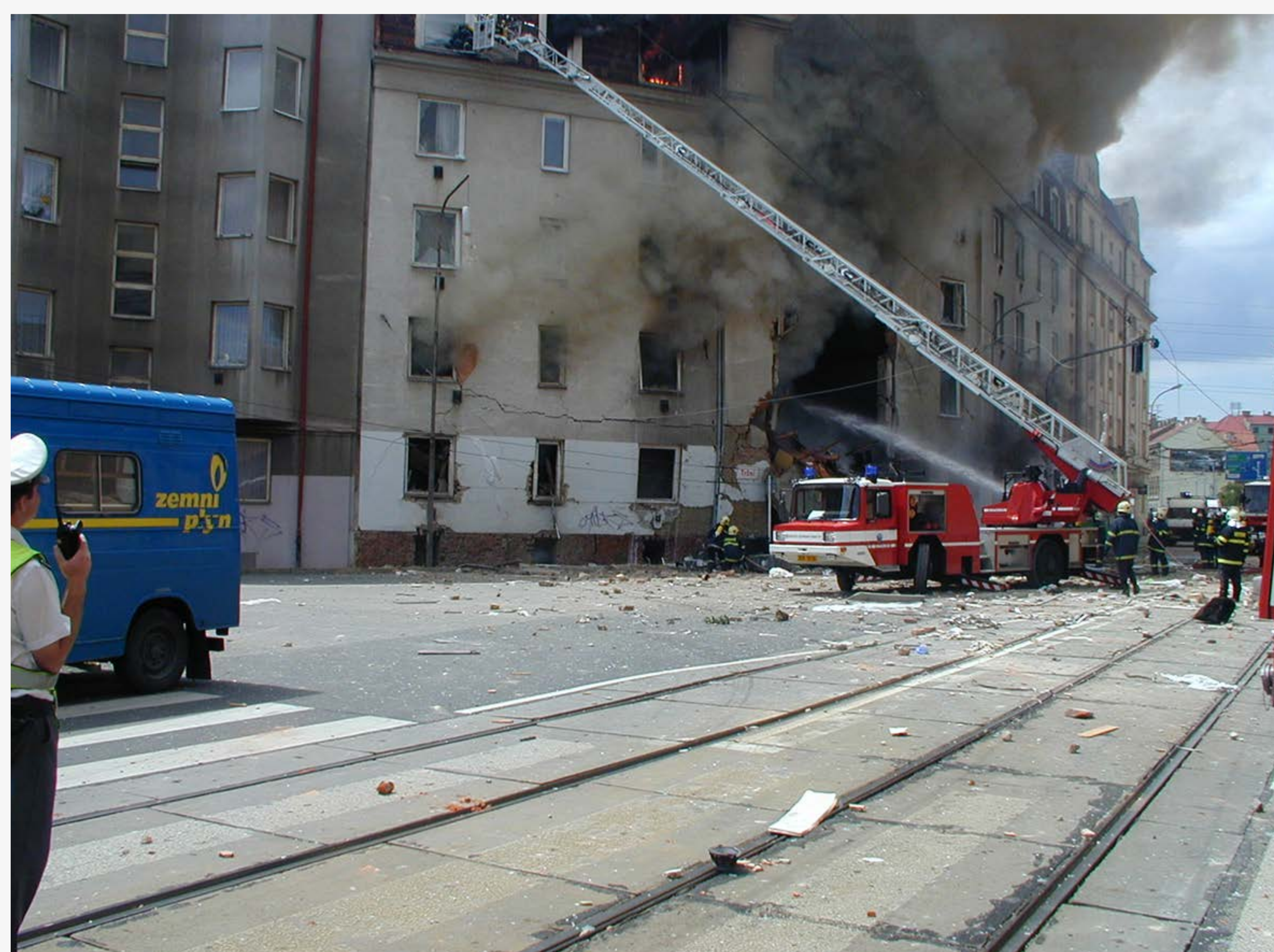
5. 2. 2004 byl ohlášen požár na vysokoškolských kolejích MU na Vinařské ulici. Hasiči našli mrtvého muže, který se udusil zplodinami hoření.

3. 3. 2004 vznikl v ubytovně na ulici Jana Obrovského požár, při kterém zahynuli čtyři lidé a dalších 6 bylo zraněno. Z objektu bylo evakuováno 49 osob – převážně zahraničních dělníků.

6. 5. 2004 vyjžděli hasiči k dopravní nehodě linkového autobusu u Sokolnic, který narazil do kamenného pilíře železničního mostu. Hasiči vyprošťovali zraněné z autobusu a likvidovali následky nehody. Celkem bylo zraněno 19 cestujících těžce, čtyři lidé zemřeli a ostatní cestující vyvázli s lehčími zraněními.

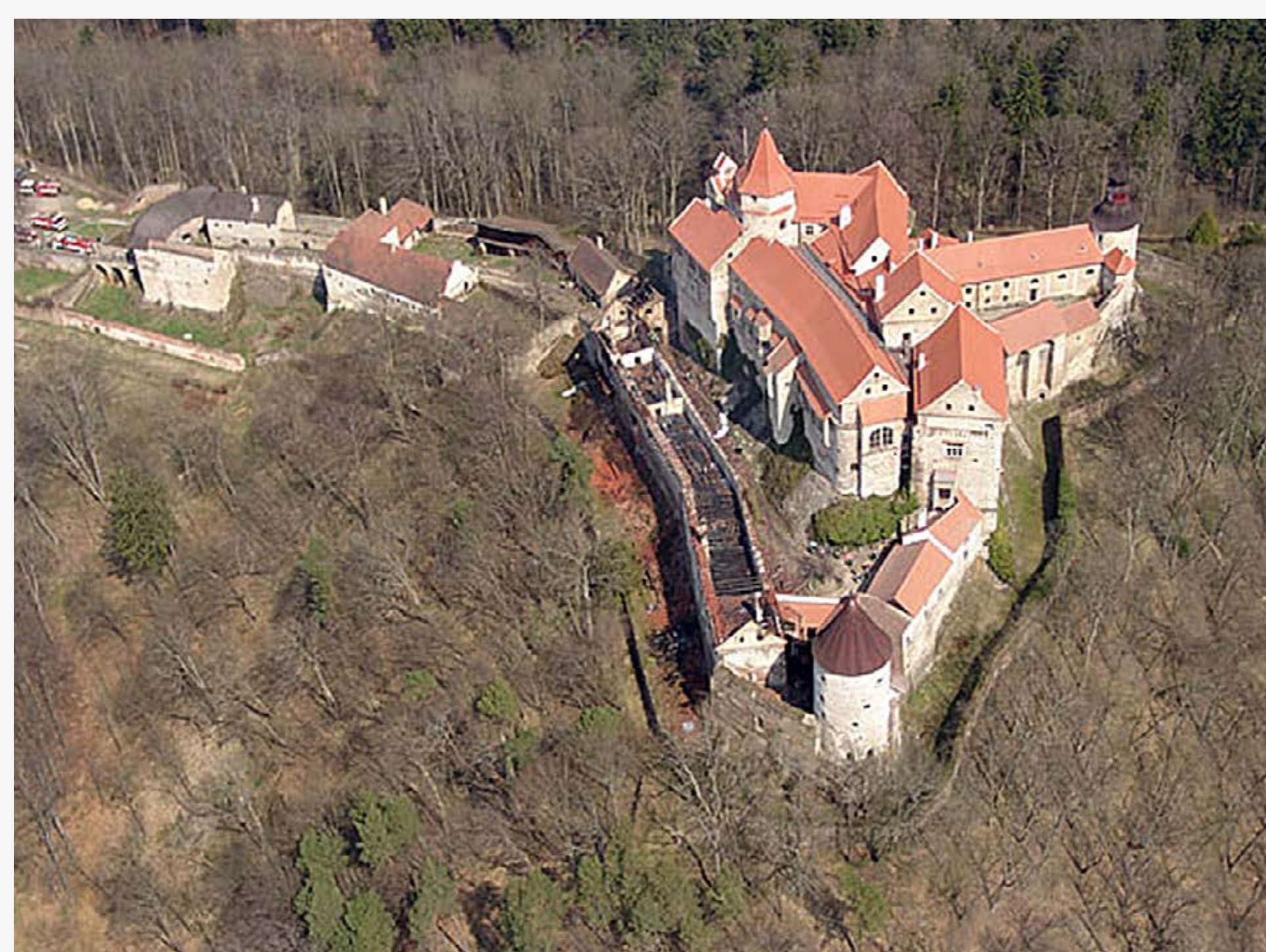
21. 6. 2004 byl na operační středisko nahlášen výbuch v domě na Tržní ulici. Po výbuchu plynu, při kterém se zřítila značná část pětipodlažní budovy, vznikl v objektu požár. V troskách zůstalo zaklíněno několik osob. Byl vyhlášen III. stupeň poplachu. Zásah byl pro hasiče extrémně nebezpečný, protože při vyprošťování a hledání osob v sutinách hrozilo zřízením zbytku objektu.

Zastavit únik plynu se podařilo až čtyři hodiny po výbuchu, který na místě usmrtil dvě osoby. Další dva lidé zemřeli na následky zranění a zraněno bylo také dalších 9 lidí, včetně dvou hasičů.

Výbuch plynu na ul. Tržní

15. 4. 2005 vyjžděli hasiči k požáru na hradě Pernštejn. 122 hasičů z 21 jednotek HZS JMK i kraje Vysočina bojovalo s požárem hradní sýpky, která sloužila jako depozitář. Technicky velmi náročným zásahem uchránili hasiči národní kulturní památku (vyčísleno na 100 mil. Kč). Požár způsobil škodu na objektu a depozitáři v hodnotě 48 mil. Kč.

Letecký snímek Pernštejna po požáru

21. 11. 2005 zasahovali hasiči v bývalých objektech dřevařských závodů na Holzové, které sloužily jako sklad textilu a dalšího zboží vietnamských obchodníků. Na ploše 80×80 metrů hořely především plasty a do ovzduší se šířil toxický kouř. Na pomoc s likvidací žhnoucího materiálu byl povolán odřad vojenské výcvikové základny z Bučovic. Výše škody byla téměř 17 milionů Kč.

22. 3. 2006 vznikl požár ve velkoskladu drogistického zboží na Tkalcovské. Požár dvou hal likvidovalo 68 hasičů přes 12 hodin. Škoda se vyšplhala na 12,5 milionů, uchráněné hodnoty byly vyčísleny na 30 milionů.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

25. 5. 2008 byl na KOPIS HZS JMK nhlášen požár ubytovny na Trnkové. Při požáru montované dvoupodlažní budovy o rozměru 21×12,5 metrů zemřeli 3 lidé. Požár se rozšířil i mimo budovu ubytovny a zasáhl celkem plochu o velikosti téměř 600 metrů čtverečních.

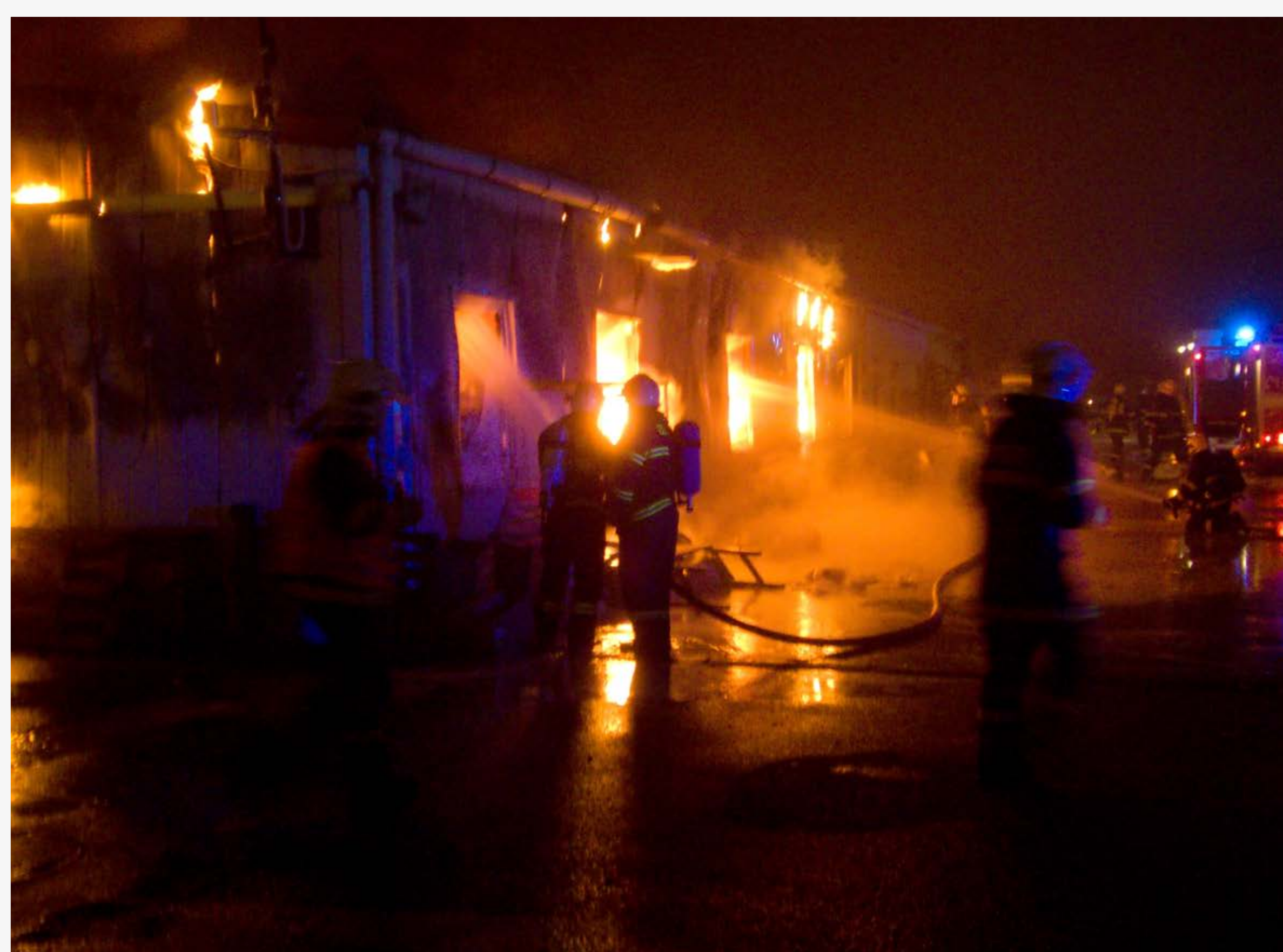
13. 1. 2011 vyjely jednotky k požáru ve vietnamské tržnici na ulici Olomoucká. V halách bylo uskladněno velké množství vysoce hořlavého materiálu, především textil a plast, ale i pyrotechnika či elektronika. U požáru se vystříдалo 169 hasičů ze 13 jednotek a hasební a likvidační práce ukončili až po třech dnech. Škoda 60 mil. Kč.

24. 5. 2012 byl na operační středisko nhlášen požár lesa u Bzence. Požár se díky mimořádně extrémním podmínkám (suchý, písčný a obtížně přístupný terén a silný vítr) postupně rozšířil na plochu 174 ha lesa. Na lesních porostech způsobil škodu ve výši 30 milionů korun. Jednalo se o svým rozsahem největší požár v ČR za posledních 15 let. Zasahovalo zde celkem 208 jednotek hasičů z toho 12 jich přijelo na pomoc ze Slovenska.

Požár lesa u Bzence

10. 9. 2012 vyjžděli hasiči opět k nhlášenému požáru v tržnici na Olomoucké. Tento požár způsobil škodu ve výši 5 milionů Kč. Při příjezdu jednotek šlehaly ze střechy haly plameny do výše 4 metrů. Na likvidaci požáru se podílelo 90 hasičů ze 16 jednotek.

Požár vietnamské tržnice na Olomoucké

červen 2013 Vzhledem k vývoji povodňové situace v Čechách byla vyslána pomoc formou tří odřadů. Hasiči prvního odřadu pomáhali se stavbou protipovodňových hrází v Praze. Druhý odřad směřoval na pomoc do Ústeckého kraje a třetí do kraje Středočeského do Mělníka a Kralup

Stavba protipovodňových hrází

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

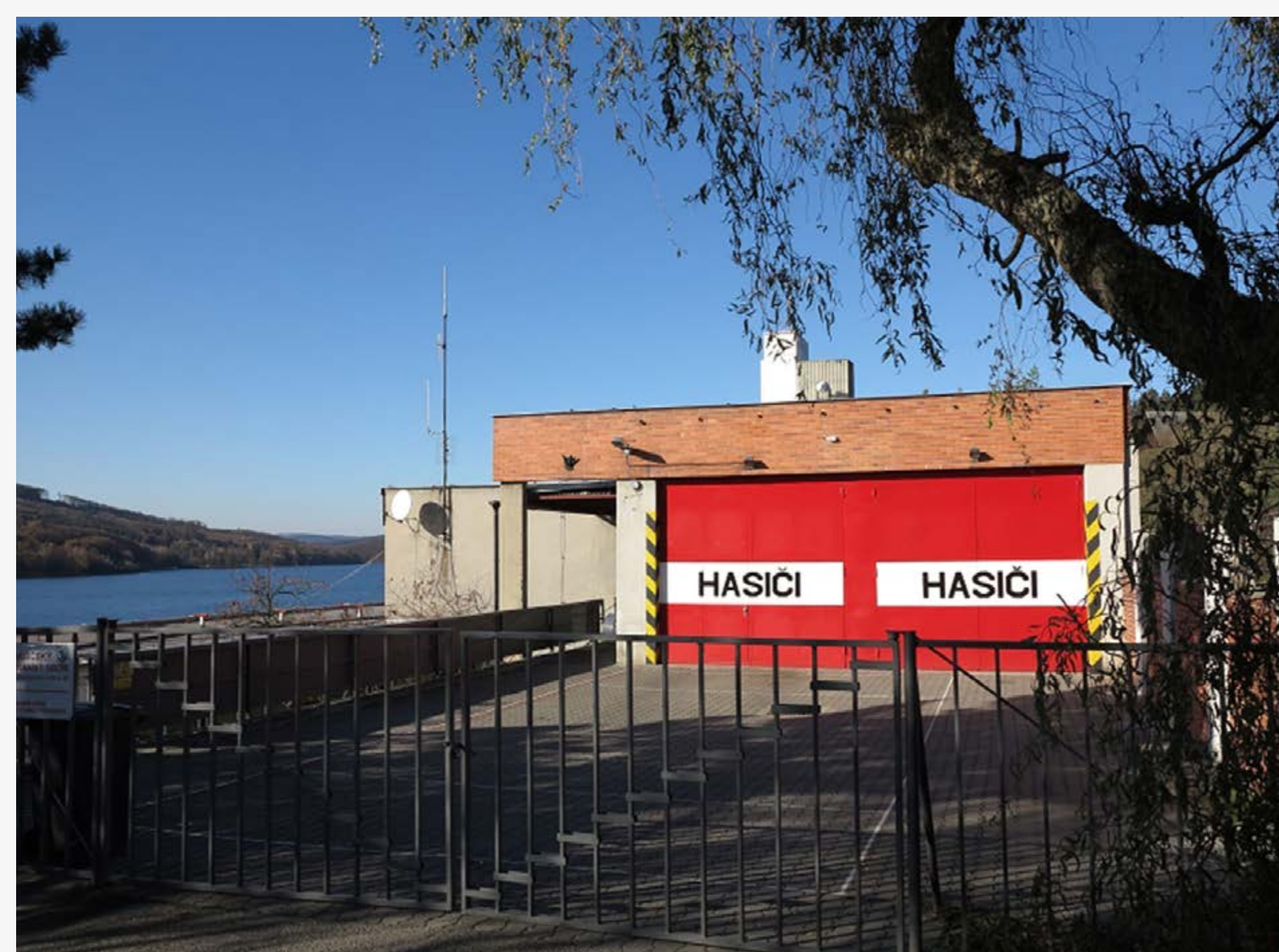
1864–2024

Požární stanice na území Brna

Kromě požární stanice na Lidické ulici, kde sídlí i vedení HZS JMK Územní odbor Brno, mají brněnští hasiči své základny ještě na dalších čtyřech místech.

Požární stanice Přehrada (ul. Hrázní 1) – v roce 1958 byla ustavena tzv. sezónní stanice (4 hasiči sloužili od května do září s technikou ASC 16/1,5 RRND). Dne 1.5.1963 zde byla zahájena stálá služba mimo zimní měsíce. Z prostředků Ministerstva vnitra ČSSR a Národního výboru města Brna byla postavena společná stanice pro tehdejší Veřejnou bezpečnost a Veřejný požární útvar. V roce 1977 byl zahájen celoroční provoz této stanice, která bez podstatnějších úprav slouží hasičům dodnes.

Požární stanice Přehrada

Požární stanice BVV (ul. Baueroва) – v roce 1960 byla hasiči v rámci akce „Z“ postavena budova požární stanice v blízkosti čtvrté brány Brněnského výstaviště. V roce 1965 se jednotka přesunula do nové budovy u brány číslo 5. Budova byla po čase nevyhovující jak z hlediska zázemí mužstva, tak pro nedostatek prostoru pro techniku. Brněnské výstavy a veletrhy ji na svůj náklad v roce 1997 rekonstruovali do současné podoby.

PS BVV

Požární stanice Starý Lískovec (ul. Točná 5) – budova stanice byla postavena opět v rámci akce „Z“. Stálá služba hasičů zde byla zahájena v březnu roku 1977. Nejprve zde službu vykonávali tři hasiči, postupně jejich počet vzrůstal až na současných 18 hasičů na třech směnách.

PS Starý Lískovec

Požární stanice Líšeň (ul. Zaoralova 3) – nejnovější a nejmodernější stanice na území Brna. Původním majitelem celého areálu bylo Ministerstvo zemědělství, pod které spadalo brněnské pracoviště Státní rostlinolékařské správy a zkušební ústav zemědělské techniky na Zaoralově ulici. Hasiči o areál projevíli při rušení původního pracoviště okamžitě zájem a v červnu 2011 byl uskutečněn jeho bezúplatný převod na HZS Jihomoravského kraje. Po stavebních úpravách vzniklo moderní zázemí pro chemickou a technickou službu s plánovaným počtem 57 hasičů a 10 garážovými stáními pro hasičskou techniku.

PS Starý Lískovec

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

VÍTE, ŽE...

o vaší bezpečí v obchodech, divadlech nebo zaměstnání se starají hasiči, kteří vykonávají STÁTNÍ POŽÁRNÍ DOZOR?!

Hlavním cílem jednotlivých oblastí této činnosti je zajištění požární bezpečnosti občanů – tedy aby k požárům pokud možno vůbec nedocházelo. A jak se toho dá docílit?

Pojedete-li s rodinou na nákup do některého z obchodních center, můžete si být jistí, že hasiči byli u toho, když se budova projektovala a dbali na to, aby vás v případě požáru co nejlépe chránili. Prohlédněte si požární hlásiče na stropěch obchodů, zařízení k odvětrávání kouře nebo hašení a fotoluminiscenční šipky, které vás únikovou cestou nasměrují do bezpečí.

Hasiči z **ODDĚLENÍ STAVEBNÍ PREVENCE** posuzují stavební dokumentaci a dohlíží nad správným vyprojektováním stavby, která musí splňovat stanovená kritéria požární bezpečnosti. Těžištěm ověření, zda byly při stavební činnosti dodrženy podmínky požární bezpečnosti, je účast na stavebních řízeních a kolaudacích. Data získaná z projektové dokumentace jsou na operačním středisku k dispozici pro velitele zásahu. Hasiči tak mají v případě zásahu v daném objektu přesné informace o tom, jak je budova řešena a mohou tak velmi efektivně požár hasit.

ODDĚLENÍ KONTROLNÍ ČINNOSTI průběžně dohlíží, zda jsou všechny povinnosti z oblasti požární prevence dodržovány. Pokud by kontrolori měli zkontrolovat všechny subjekty v ČR, dostali by se ke každému podnikateli zhruba jednou za 200 let. Proto je prováděn cílený výběr subjektů ke kontrole. V případě potřeby jsou vyhlašovány celorepublikové akce, např. kontroly obchodních řetězců, diskoték apod. Hasiči se snaží pomoci při odstraňování zjištěných závad hned na místě. V krajním případě však mohou nechat objekt zavřít.

Stane-li se, že i přes všechna preventivní opatření dojde k požáru, nastupuje na místo události hasič z **ODDĚLENÍ ZJIŠŤOVÁNÍ PŘÍČIN POŽÁRU**. Vyšetřovatel požárů odhaluje, proč hořelo, jaké vznikly škody a zda byly porušeny předpisy o požární ochraně. Na místě události vyšetřovatelé úzce spolupracují s Policií ČR a dalšími institucemi. Z každého požáru zpracovávají spis s vyjádřením, které jako stanovisko vyšetřovatele HZS slouží i jako

znalecký posudek pro případné trestní stíhání pachatelů úmyslného zapálení nebo nedbalostních trestných činů.

V roce 2013 bylo provedeno v České republice celkem 13 336 kontrolních akcí zaměřených na dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, z toho **1 172 komplexních kontrol, 8 595 tematických kontrol a 3 569 kontrolních dohlídek**. Většina kontrol byla provedena u právnických a podnikajících fyzických osob (12 809). **V oblasti stavební prevence bylo orgány státního požárního dozoru (SPD) vydáno 78 280 stanovisek**. Orgány SPD se zúčastnily **2 791 územních a stavebních řízení a 28 527 řízení o uvedení stavby do užívání**. **Bylo vydáno 305 správních rozhodnutí**, z nichž 17 se týkalo vyloučení věci z užívání a 89 zákazů činnosti. **V oblasti zjišťování příčin vzniku požárů orgány SPD zpracovaly 8517 spisů o požárech a bylo vypracováno 475 požárně technických expertíz** (Technickým ústavem požární ochrany, chem. laboratořemi HZS ČR i orgány Policie ČR).

V průběhu desetiletí se i v organizační struktuře státního požárního dozoru (dále jen SPD) v Brně promítala celá řada změn. Občané podávali v průběhu let své žádosti o vyjádření k projektové dokumentaci na ulici Solniční, na Šilingrovo náměstí i na Veverí. Jednou z nejzásadnějších změn bylo začlenění SPD územního odboru Brno do odboru prevence krajského ředitelství HZS JMK v roce 2004. Po rekonstrukci objektu na Zubatého v Zábrdovicích, kam se přesunulo Krajské ředitelství HZS JMK, se příslušníci SPD přestěhovali do objektu původně posádkové správy a později Regionálního úřadu civilní ochrany a KŘ HZS JMK na ulici Štefánikova. Na strategickém místě v centru města vyřizují příslušníci ročně přes 3 500 žádostí o stanovisko k projektové dokumentaci. V budově SPD pracují v nepřetržité pohotovosti příslušníci oddělení zjišťování příčin požáru. Kontrolori provedou v terénu ročně 500–600 kontrol.

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

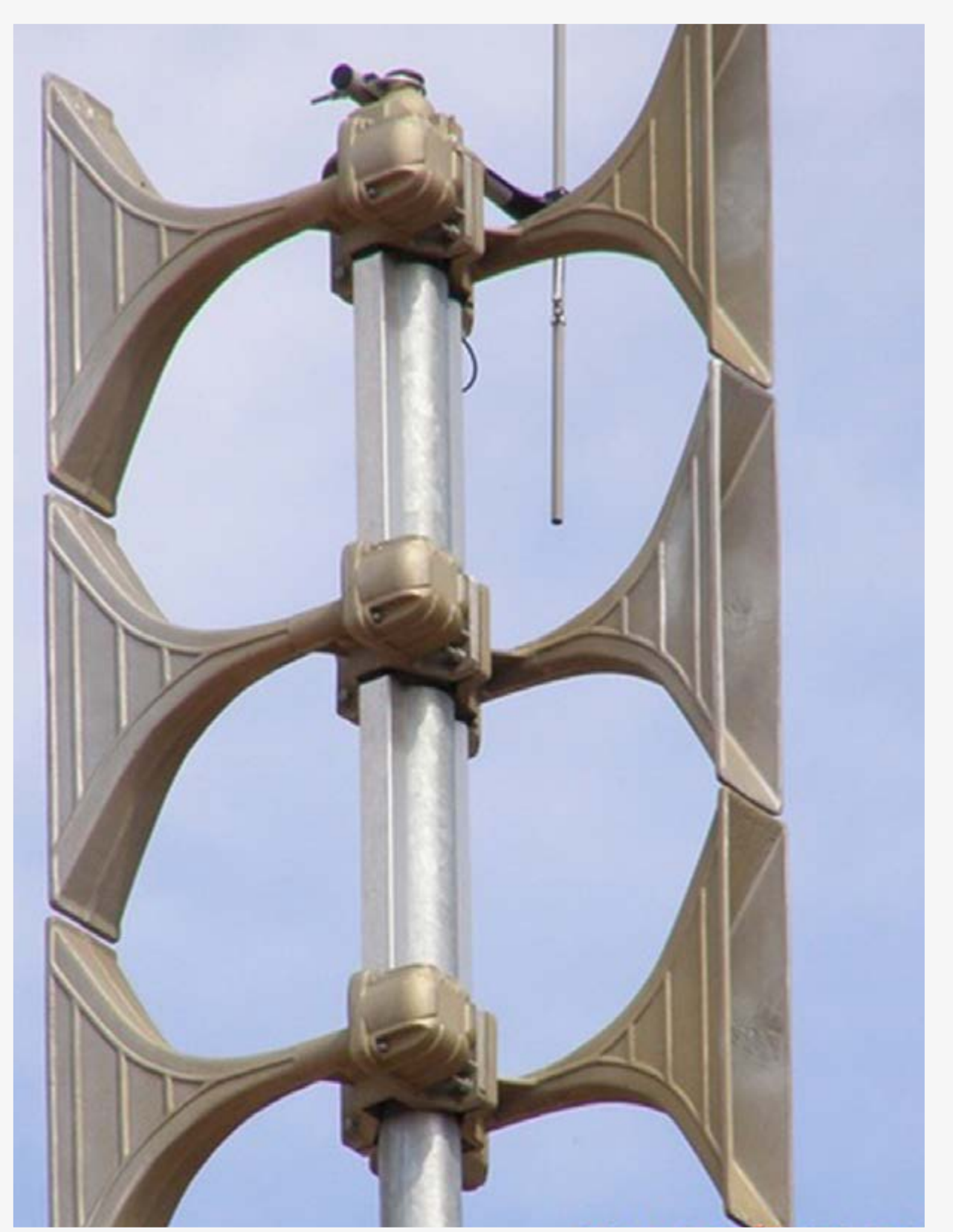
1864–2024

VÍTE, ŽE...

hasiči se starají o stovky sirén, které vás mají včas varovat před nebezpečím?!

Každou první středu v měsíci se přesně ve 12.00 hodin rozezní po celé republice sirény. Zkouška sirén prověřuje funkčnost celého systému. Pro varování a vyrozumění obyvatel o hrozícím nebezpečí je v Jihomoravském kraji celkem 847 těchto prvků. Většina z nich jsou klasické rotační sirény, postupně jsou nahrazovány elektronickými, kterým se říká „mluvící“, protože signál umí doplnit o textovou informaci. Obecní rozhlas ve 127 obcích je také součástí systému varování. A protože plných 527 sirén je v majetku HZS JMK, mají hasiči-spojaři plné ruce práce, aby zajistili jejich provoz.

VÍTE, ŽE...

hasiči mají na starosti také KRIZOVÉ ŘÍZENÍ, CIVILNÍ NOUZOVÉ PLÁNOVÁNÍ a OCHRANU OBYVATELSTVA?!

Aby mohla být občanovi poskytnuta co nejlepší pomoc při řešení mimořádné události, která může ohrozit jeho život, zdraví nebo majetek, musí být hasiči i další odborníci z oblasti krizového řízení (starostové obcí v JMK, Policie ČR, Zdravotnická záchranná služba, Povodí Moravy, Krajská hygienická stanice, Krajská veterinární správa a další) na takovou situaci připraveni. Poslední desetiletí prověřily fungování tohoto systému především rozsáhlé povodně. Mezi krizové situace však patří celá řada dalších:

1. Epidemie – zvýšený výskyt infekčního onemocnění v určitém čase a místě
2. Epizootie – hromadná nákaza zvířat
3. Radiační havárie
4. Narušení hrází významných vodohospodářských děl se vznikem zvláštní povodně
5. Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu
6. Narušení dodávek plynu velkého rozsahu
7. Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu
8. Narušování zákonnosti velkého rozsahu
9. Povodně velkého rozsahu (přírozené povodně)

Na adrese www.krizport.cz naleznou občané všechny důležité informace k zabezpečení připravenosti.

Převodem kompetencí z Ministerstva obrany na Ministerstvo vnitra se toto od roku 2001 stalo ústředním orgánem státní správy pro krizové řízení, civilní nouzové plánování a ochrany obyvatelstva. K HZS JMK a také územnímu odboru Brno přešla většina pracovníků zrušeného Regionálního úřadu civilní ochrany. Hasiči tak převzali odpovědnost za systém varování a vyrozumění, nouzového a havarijního plánování.

VÍTE, ŽE...

v případě nouze nezůstanete bez střechy nad hlavou?!

Typickým příkladem, kdy se z člověka z minuty na minutu může stát „bezdomovec“ jsou povodně. Jedním ze základních opatření ochrany obyvatelstva je zajištění jejich nouzového přežití. Tato opatření navazují zpravidla na jejich evakuaci z postiženého území nebo jsou realizována přímo v prostoru mimořádné události a jsou nedílnou součástí havarijního plánu kraje.

Plán nouzového přežití řeší zejména:

- nouzové ubytování
- nouzové zásobování potravinami a pitnou vodou
- základní služby obyvatelstva
- nouzové dodávky energií
- organizaci humanitární pomoci
- rozdělení odpovědnosti za provedení těchto opatření

160 let

Hasičského záchranného sboru v Brně

1864–2024

VÍTE...

kam se dovoláte, když budete potřebovat pomoc hasičů a jak funguje KRAJSKÉ OPERAČNÍ A INFORMAČNÍ STŘEDISKO?!

Po vzniku HZS Jihomoravského kraje v roce 2001 pracovalo operační středisko nejen pro Brno ale i pro Jihomoravský kraj. Na přelomu roku 2001 a 2002 začalo přijímat také tísňovou linku 112. Centralizace operačních a informačních středisek jednotlivých jihomoravských okresů probíhala v letech 2002–2008. Po získání objektu bývalého v.d. Snaha ve dvorním traktu Lidické a jeho rekonstrukci byl na podzim roku 2006 zahájen provoz nového krajského operačního a informačního střediska (dále KOPIS) HZS Jihomoravského kraje. Telefonujete-li na tísňovou linku 150 nebo 112, přijme Váš hovor z území celého Jihomoravského kraje hasič nebo hasička, která slouží na KOPIS v Brně.

VÍTE, ŽE...

pořád ještě platí „BEZ SPOJENÍ NENÍ VELENÍ“?!

Mezi hlavní úkoly a pracovní náplň příslušníků KOPIS patří zabezpečení součinnosti operačních a informačních středisek HZS kraje, operačních středisek jiných složek IZS a zajišťování součinnosti složek IZS v operačním řízení. KOPIS dále přijímá a vyhodnocuje zprávy o požárech a jiných mimořádných událostech, vysílá stanovené síly a prostředky jednotek PO a složek IZS, právnických a fyzických osob ve prospěch záchranných a likvidačních prací. Poskytuje informační podporu nasazeným jednotkám PO a složkám IZS, orgánům krizového řízení a územním správním úřadům. Zabezpečuje činnost Telefonního centra tísňového volání na celoevropské číslo 112 a na národní číslo 150. Mezi další oblast činností patří shromažďování, statistické vyhodnocování a analýza údajů o požárech, technických zásazích, jiných mimořádných událostech, o činnosti jednotek PO a IZS, o závažných haváriích a o vyhlášených krizových stavech. Neopominutelná je i role informování veřejnosti, např: prostřednictvím www.firebrno.cz

KOPIS HZS JMK také zabezpečuje provoz pultu centrální ochrany. Spolupracuje s bezpečnostní radou kraje a krizovým štábem kraje při řešení mimořádných událostí a krizových situací. Provádí varování a informování obyvatelstva a vyrozumění orgánů krizového řízení, orgánů státní správy a samosprávy, základních a ostatních složek IZS a dalších osob dotčených mimořádnou událostí nebo krizovou situací.

Technický a technologický rozvoj se dotkl nejen vybavení, se kterým hasiči pracují, ale i potřeby velitele zásahu o větší informační podporu přímo v místě mimořádné události. Pro tyto potřeby bylo zřízeno **mobilní operační pracoviště**.

Dnes se jedná o velký kufr, který obsahuje veškerou techniku potřebnou pro informační podporu velitele zásahu a operační důstojníci s jeho vybavením mohou odjet k události, kde rozsah záchranných a likvidačních prací vyžaduje zabezpečit operační řízení přímo v místě zásahu. Mobilní operační pracoviště disponuje technologickými prostředky nutnými ke komunikaci, záznamům a zpracování dat. Od radiostanic, mobilních telefonů a diktafonů, přes notebooky a digitální fotoaparáty, až k satelitnímu připojení, které zajišťuje bezdrátový přístup k internetu a s jeho pomocí spojení s „kamenným“ operačním střediskem. Pro výjezd mobilního operačního pracoviště byl vyčleněn a vystavěn menší a moderněji vybavený spojový automobil značky Ford.

Mobilní operační pracoviště se satelitním připojením